

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Johdon assistenttityö ja kielet/ Kielet ja kulttuuri

Sonja Salomaa

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

CASE: MOBIILIKESÄKOULU 2014

Opinnäytetyö 2015

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Johdon assistenttityö ja kielet

SALOMAA, SONJA

Tapahtuman järjestäminen

Case: Mobiilikesäkoulu 2014

Opinnäytetyö

40 sivua + 1 liitesivu

Työn ohjaaja

Lehtori Päivi Korhonen

Toimeksiantaja

Mobiilikesäkoulu, Hämeen ammattikorkeakoulu

Huhtikuu 2015

Avainsanat

tapahtuma, tapahtuman järjestäminen, mobiili, mobiilioppiminen

Tämän opinnäytetyön aiheena on Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtumassa toteutettu haastattelututkimus tapahtuman osallistujille. Tutkimuksella selvitettiin osallistujien mielipiteitä tapahtumasta. Tutkimus toteutettiin haastattelemalla tapahtuman osallistujia tapahtuman aikana. Tavoitteena oli selvittää tulevien Mobiilikesäkoulujen kehittämistarpeita.

Opinnäytetyön teoriaosa muodostuu tapahtuman järjestämiseen, mobiiliuteen ja mobiilioppimiseen liittyvistä asioista. Tämän jälkeen esitellään Mobiilikesäkoulu -tapahtuman idea ja rakenne. Vuoden 2014 tapahtuma käydään läpi muun muassa teeman, sisällön ja toteutuksen osalta. Lopuksi käsitellään tutkimusprosessi ja tutkimuksen tulokset ja johtopäätelmät.

Tutkimuksen tuloksista selvisi, että Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtuman toteutus onnistui erinomaisesti. Muutamista esille nousseista epäkohdista huolimatta tapahtuma oli kokonaisuutena onnistunut. Muutamat ongelmat käytännön toteutuksessa ja kohderyhmän uudelleen määrittely olivat tutkimuksen mukaan tärkeimmät kehityskohteet tulevissa Mobiilikesäkouluissa.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Multilingual Management Assistants

SALOMAA, SONJA

Organizing an Event

Case: MobileSummer School 2014

Bachelor's Thesis

40 pages + 1 page of appendices

Supervisor

Päivi Korhonen, Senior Lecturer

Commissioned by

MobileSummer School, HAMK University of Applied Sciences

April 2015

Keywords

event, event management, mobile, mobile learning

The subject of this thesis is a customer research for the participants of the MobileSummer School 2014- event. The purpose of this research was to examine the participants' opinions of the event. The research was carried out by interviewing the participants during the event. The aim of the research was to identify development needs of the future MobileSummer Schools.

The theory part of this thesis consists of event management, mobile and mobile learning. The idea and structure of MobileSummer School is introduced. The theme, content and execution of the MobileSummer School 2014 are also presented. Finally the research process and the results and conclusions of the research are explained.

The results show that the execution of MobileSummer School was a great success despite of a few faults. The most important development areas in future MobileSummer Schools are some practical problems in the event execution and specification of the target group of the event.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN	7
2.1	Tapahtumalajit	7
2.2	Onnistunut tapahtuma	8
2.3	Tapahtuma projektityönä	9
2.4	Tapahtuman suunnittelu	10
2.4.1	Tapahtuman tavoite	11
2.4.2	Tapahtuman kohderyhmä	11
2.4.3	Tapahtumabrief ja -käsikirjoitus	12
2.4.4	Tapahtuman budjetti ja rahoitus	12
2.4.5	Tapahtumapaikka, ajankohta ja kesto	13
2.4.6	Tapahtuman markkinointi	14
2.4.7	Tapahtuman riskit, turvallisuus ja lupa-asiat	16
2.5	Tapahtuman toteutus	17
2.6	Tapahtuman päättäminen ja tapahtuman jälkeiset toimet	18
3	OPPIMINEN MOBIILIN AVULLA	19
3.1	Yhteisöllinen oppiminen	20
3.2	Mobiilioppiminen	21
3.3	Mobiililaitteet, -sovellukset ja -käyttöjärjestelmät	22
3.4	Mobiililaitteet opetuksessa	23
3.5	Haasteet ja mahdollisuudet mobiilioppimisessa	25
4	MOBIILIKESÄKOULU	26
4.1	Mobiilisti-hanke	26
4.2	Tapahtuman malli	27
4.3	Mobiilikesäkoulu 2014	28
4.4	Tehtäväni tapahtuman aikana	29

5	TUTKIMUSPROSESSI JA TUTKIMUSTULOKSET	30
5.1	Tutkimusmenetelmä	30
5.2	Tutkimuslomakkeen laatiminen	31
5.3	Tutkimuksen toteutus	32
5.4	Tutkimustulokset	33
5.5	Tutkimuksen johtopäätökset	34
6	PÄÄTELMÄT JA OPINNÄYTETYÖN ARVIOINTI	37
	LÄHTEET	39
	LIITTEET	

Liite 1. Kyselytutkimus: Mobiilikesäkoulu 2014

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on tapahtuman järjestäminen ja käyn siinä myös läpi osallistumistani Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtumaan ja siellä toteuttamaani haastatteluun, joka on opinnäytetyöni toiminnallinen osuus. Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtuman järjestäjänä toimii Hämeen ammattikorkeakoulu ja tapahtumapaikkana oli Hämeen ammattikorkeakoulun Mustialan campus, joka sijaitsee Tammelassa Kanta-Hämeessä. Mobiilikesäkoulu on järjestetty vuodesta 2010 lähtien ja sen tapahtumakonseptia on kehitetty vuosittain.

Sain aiheen opinnäytetyöhöni lehtori Päivi Korhoselta, joka on opinnäytetyöni ohjaaja. Hän on osallistunut Mobiilikesäkoulu-tapahtumiin aikaisempina vuosina ja on kiinnostunut mobiililaitteiden hyödyntämisestä opetuksessa. Itselläni ei ennen opinnäytetyön aloittamista ollut oikeastaan minkäänlaista tietoa mobiililaitteista ja niiden käytöstä. Tällä hetkellä mobiililaitteita käytetään jo laajasti niin työssä, opiskelussa kuin vapaa-ajallakin ja tulevaisuudessa niiden käytön ennustetaan vain lisääntyvän. Tästä syystä olen tyytyväinen, että valitsin case-tapahtumakseni Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtuman, koska tätä opinnäytetyötä kirjoittaessani opin paljon uutta myös tältä alalta.

Opinnäytetyöni tavoitteena on selvittää, mitä asioita tapahtuman järjestämiseen liittyy ja kertoa Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtumassa toteuttamistani haastattelusta ja sen tuloksista. Haastattelun tuloksista opinnäytetyöni toimeksiantaja Mobiilikesäkoulu saa tietoa tapahtuman kehittämiseen tuleviin tapahtumiin. Osallistuin tapahtuman järjestämiseen vasta pari päivää ennen tapahtuman alkua ja olin mukana tapahtuman loppuun asti. Tämän jälkeen analysoin haastattelun tulokset ja aloitin opinnäytetyön kirjoittamisen.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata tapahtuman järjestämiseen liittyviä asioita ja analysoida tekemäni haastattelun tuloksia ja tehdä johtopäätelmiä analyysistä. Opinnäytetyössä selostan myös Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtuman sisältöä ja kerron myös hieman yleisesti mobiililaitteista ja -sovelluksista. Tutkimuksen tavoitteena on siis antaa tietoa tapahtuman järjestämisestä ja case-tapahtuman sisällöstä ja toteutetun haastattelun tuloksista. Opinnäytetyöprosessin aikana uskon oppivani uutta niin tapahtuman järjestämisestä ja muista työn aihepiirien sisällöistä, mutta samalla myös tutki-

muksen tekemisestä ja raportin kirjoittamisesta. Aikatauluttaminen ja oman toiminnan suunnittelu kehittyvät myös varmasti tämän työprosessin aikana.

Tapahtumanjärjestämisestä on aikaisemmin tehty opinnäytetöitä, mutta niihin on liittynyt hyvin erilaisia case-tapahtumia. Tässä opinnäytetyössä mukana olevassa case-tapahtumassa on elementtejä, jotka tekevät siitä ainutlaatuisen muihin opinnäytetöihin verrattuna. Muun muassa case-tapahtumaan liittyvä mobiilius ja tapahtuman rakenne muodostavat muista opinnäytetöistä poikkeavan kokonaisuuden.

Tutkimuksessa käytän niin perinteistä kirjallisuusaineistoa kuin internetistä löytämääni tietoa. Avainkäsitteitä tässä tutkimuksessa ovat tapahtuma, mobiililaite ja mobiili-sovellus. Suurimman osan teoriaosuudesta muodostavat tapahtuman ja tapahtuman järjestämiseen liittyvä tieto, mutta myös mobiiliin toimintaan liittyviä asioita käsitellään. Tästä syystä opinnäytetyössä käytetyistä lähteistä suurin osa sisältää tietoa tapahtumista.

2 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Lähdettäessä miettimään tapahtuman järjestämistä on tärkeää pohtia tarkasti tapahtuman hyötyjä, haittoja ja tarpeellisuutta. Tapahtuman sisältö ja koko määrittävät, kuinka paljon energiaa, rahaa ja aikaa tapahtuman suunnittelusta sen päättämiseen voi kuluu, joten tapahtumia ei kannata järjestää liian hätiköidysti. Tapahtuman järjestämisessä on kolme osaa, joista suunnitteluvaihe on ensimmäinen ja aikaa vievin. Sen osuus on 75 % koko tapahtumaprosessista, kun tapahtuman toteutusvaihe on vain 10 % ja jälkimarkkinointi 15 %. (Vallo & Häyrynen 2012, 157.)

2.1 Tapahtumalajit

Tapahtuma on mahdollista toteuttaa monella eri tavalla ja palvelemaan eri tarkoituksia. Useat eri seikat vaikuttavat siihen, mikä vaihtoehto lopulta valitaan. Tapahtuman tavoite, kohderyhmä, aikataulu, budjetti, tarjolla olevat kattotapahtumavaihtoehdot ja oman organisaation osaaminen ja työtilanne pitää olla selvillä, ennen kuin päätös tehdään. Tapahtumanjärjestäjällä on vastuu valita oikeat vaihtoehdot, jotta tapahtuma onnistuisi parhaalla mahdollisella tavalla. Tapahtuman ollessa tavoitteellinen, elämyksellinen ja sen ottaessa kohderyhmä huomioon voidaan puhua varsinaisesta tapahtumamarkkinoinnista. (Vallo & Häyrynen 2012, 59.)

Jako eri tapahtumalajeihin voidaan tehdä useammalla eri tavalla. Toteuttamistapa ja sisältö ovat vaihtoehdot, joita Helena Vallo ja Eija Häyrinen (2012, 59–61) käyttävät jakaessaan tapahtumia. Sisällöllisesti tapahtuma voi olla viihdetapahtuma, asiatapahtuma tai niiden yhdistelmä. Organisaatiolla on kaksi toteuttamistapaa valittavanaan, se voi joko suunnitella ja toteuttaa oman tapahtuman tai osallistua valmiiseen tapahtumaan. Lisäksi jos päädytään oman tapahtuman toteuttamiseen, on valittavana vielä halutaanko se ostaa tapahtumatoimistolta, koota ketjutapahtumaksi vai tehdä itse.

Pohtiessaan itselleen parhaiten sopivaa tapahtumalajia jo olemassa olevien tapahtumien joukosta organisaation tulisi vaatia tietoja muun muassa kävijämääristä ja kävijäprofiileista, ohjelmasta ja esiintyjistä, tapahtuman toiminnallisista tavoitteista, järjestäjien taustoista ja kokemuksista, yleisistä sopimusehdoista ja edellisten vuosien kehityskaaresta sponsoreiden, sisällön, kävijämäärän ja maineen osalta. Näiden tietojen saaminen helpottaa päätöksentekoa valita oikeanlainen osallistumistapa tapahtumaan. (Muhonen & Heikkinen 2003, 91.) Jos halutaan hyödyntää valmiita tapahtumia, voidaan sellainen valita seuraavien joukosta: urheilutapahtumat, kulttuuritapahtumat, messut ja erilaiset hyväntekeväisyystapahtumat (Muhonen & Heikkinen 2003, 93–100).

2.2 Onnistunut tapahtuma

Tapahtuma on asia, joka tapahtuu. Se on myös ennalta määrättyä ohjelmaa sisältävä julkinen tilaisuus. (Leskinen 2011, 2.) Ennen kuin tapahtumaa aletaan suunnitella, on mietittävä tapahtumaan liittyviä strategisia ja operatiivisia kysymyksiä. On pohdittava, miksi tapahtuma halutaan järjestää ja mitä sillä halutaan viestiä. Tapahtumalla on oltava tavoite, ja jos sitä ei ole niin tapahtumaa ei ole tarpeellista toteuttaa. Kohderyhmän tunnistaminen on toinen strategisista kysymyksistä. Määrittelemällä sen tavoite saavutetaan parhaiten ja viestiminen tehostuu. Viimeinen strategisista kysymyksistä koskee tapahtuman lähtökohtia. Millainen tapahtuma sopii parhaiten tavoitteen saavuttamiseksi ja kohderyhmälle? Strategisten kysymysten vastauksista muodostuu tapahtuman idea. (Vallo & Häyrinen 2012, 101–103.)

Tapahtumaprosessia määriteltäessä on muistettava, että tapahtuma muodostuu suunnittelu-, toteutus- ja jälkimarkkinointivaiheesta. Jokaiseen näistä tulee muistaa keskittää riittävästi huomiota. Tapahtuman tavoite, kohderyhmä ja halutut viestit vaikuttavat tapahtuman ohjelmaan ja sisältöön. Näistä kohderyhmän tunteminen on erityisen tär-

keää, koska jos ohjelman sisältö on valittu väärin, se vaikuttaa eniten negatiivisesti osallistujien ja esiintyjän kokemukseen tapahtumasta. Viimeinen kolmesta operatiivisesta kohdasta on vastuuhenkilöiden määrittäminen. Projektipäällikkö ja tapahtuman isäntä ovat keskeisessä roolissa tapahtuman onnistumisen kannalta tapahtuman eri vaiheissa. Tapahtuman teema selviää, kun näihin kolmeen operatiiviseen kysymykseen löydetään vastaukset. (Vallo & Häyrinen 2012, 103–105.)

Onnistunut tapahtuma vaatii sekä strategiaan että operatiivisiin kysymyksiin vastaamista suunnitteluvaiheessa. Tapahtuman ideaa ja teemaa tulee pohtia yhtä paljon, jotta tapahtumasta muodostuisi tasapainoinen kokonaisuus. (Vallo & Häyrinen 2012, 105–106.)

Tapahtuman onnistumisen kannalta on tärkeää, että kaikki tapahtuman osa-alueet ovat järjestäjän hallinnassa niin, että hän pystyy ne hahmottamaan, ymmärtämään niiden liittymisen toisiinsa ja tietää toimenpiteet, joilla niihin voi vaikuttaa (Iiskola-Kesonen 2004, 16).

2.3 Tapahtuma projektityönä

Tapahtuman suunnittelu ja toteutus toimivat samalla periaatteella kuin projektissa, joten on hyödyllistä käyttää projektityöskentelyn periaatteita hyväksi tapahtumaa järjestettäessä (Kauhanen ym. 2002, 23). Projektin hallinnalla voidaan huolehtia kaikista tapahtuman osista, käynnistämisestä, suunnittelusta, toteutuksesta, valvonnasta ja lopetuksesta sekä yhdistää tapahtuman järjestäjäryhmän osaaminen toimivaksi kokonaisuudeksi (Bowdin ym. 2011, 257). Projektin ja tapahtuman yhteisiä piirteitä ovat tavoitteet, alku ja loppu eli elinkaari, itsenäinen ja selkeästi määritelty kokonaisuus, ryhmätyöskentely, vaiheistus, oppimisprosessi, ainutkertaisuus, muutos, seurannaisperiaate, yhtenäisyys ja epäyhtenäisyys, yhteistyökumppanit sekä riski ja epävarmuus. (Kauhanen ym. 2002, 24–25.)

Onnistunut tapahtuma saadaan aikaan, jos projektin organisointiin ja henkilövalintoihin on kiinnitetty riittävästi huomiota. Projektin jokaisen tahon ja tason tehtävien selkeä määrittäminen on tärkeintä projektin organisoinnissa. (Kauhanen ym. 2002, 31.) Projektin asettaja tekee päätöksen aloittamisesta, keskeyttämisestä ja päättämisestä. Yksi henkilö tai ryhmä henkilöitä voi toimia asettajana. Muita projektin asettajan tehtäviä ovat johtoryhmän nimeäminen projektille, resursseista vastaaminen ja mahdollis-

ten sisäisten erimielisyyksien ratkaiseminen projektiorganisaatiossa. Projektin johtoryhmä tekee lopulliset päätökset tapahtumaan liittyen projektin asettajan antamien reunaehtojen mukaisesti. (Kauhanen ym. 2002, 31–32.)

Käytännön tasolla projektin tärkein henkilö on projektipäällikkö, joka vastaa koko projektista (Kauhanen ym. 2002, 33). Projektin valmistuminen ajoissa, budjetissa pysyminen ja asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ovat projektipäällikön tärkeimmät tehtävät. Jotta tehtävät onnistuisivat, tulee projektipäällikön olla päämäärätietoinen, täsmällinen ja tarkka. Hänen täytyy myös pystyä kohtaamaan epäonnistumisia, sanomaan ei tilanteen niin vaatiessa, hoitamaan yhtäaikaaisesti monia asioita ja johtamaan ihmisiä. Hyvällä projektipäälliköllä on uskallusta puuttua epäkohtiin, hyvä esiintymiskyky ja neuvottelutaidot sekä vahva itsetunto. (Kettunen 2009, 29–31.) Esikuvana toimiminen omalle organisaatiolle ja tapahtuman sidosryhmille ja tiedon välittäminen kuuluvat projektipäällikön tehtäviin. Yksi tärkeimmistä tehtävistä on myös kyky delegoida tehtäviä muille. (Iiskola-Kesonen 2004, 38.) Projektiryhmän jäsenien tehtävät on hyödyllistä jakaa jäsenien erikoisosaamisen mukaan. Tärkeintä kuitenkin on, että jäsenet ovat sitoutuneita ja yhteistyökykyisiä ja kiinnostuneita oman vastualueensa toteuttamisesta. (Kauhanen 2002, 33.)

2.4 Tapahtuman suunnittelu

Tapahtumien järjestämisessä on huomioitava niiden monimutkaisuus, epätavalliset vaatimukset ja mahdollisesti kokemattomat tapahtuman järjestäjät. Näiden syiden vuoksi suunnittelu on yksi tärkeimmistä tapahtuman osista ja siihen on syytä kiinnittää paljon huomiota. (Shone & Parry 2004, 81.) Suunnitteluvaihe on koko tapahtumaprosessin pisin vaihe ja muodostaa 75 % tapahtumaan kuluva ajasta. Laajoissa tapahtumissa tämä vaihe voi kestää jopa vuosia, ja siksi se tulee aloittaa riittävän aikaisin. (Vallo & Häyrinen 2012, 157–158.)

Tapahtuman onnistumisen todennäköisyys, tapahtuman järjestäjien sitoutuminen tapahtuman tavoitteisiin ja erilaisten näkökulmien ja ideoiden löytyminen onnistuvat parhaiten, kun tapahtuman suunnittelussa ovat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mukana kaikki toteutukseen osallistuvat henkilöt (Vallo & Häyrinen 2012, 158). Positiivisen asenteen ylläpitäminen koko tapahtuman ajan suunnittelusta lopetukseen mahdollistaa tapahtuman onnistumisen. Vapaaehtoistyö tapahtumassa vaatii yhteisöl-

lisyyden tunnetta, jotta motivaatio tapahtuman järjestämiseen säilyisi. (Kauhanen ym. 2002, 49.)

2.4.1 Tapahtuman tavoite

Iiskola-Kesonen (2004, 9) jakaa tavoitteet taloudellisiin, imagollisiin ja kilpailullisiin. Tavoitteena voi myös olla jäsenistön aktivoiminen tai paikkakunnan elävöittäminen. Syy tapahtuman järjestämiselle ja tapahtuman kohderyhmän määrittäminen ovat tärkeä osa tavoitteiden luomista. Huolellisella suunnittelulla tavoitteiden saavuttaminen on todennäköisempää. Yksinkertaisessa ja ymmärrettävässä muodossa olevat tavoitteet on helppo välittää tapahtumaorganisaation jäsenille. Tavoitteiden määrittämisestä on myös hyötyä, kun ideaa aletaan suunnitella päätöksentekijöiden ollessa tietoisia tapahtuman tavoitteesta (Kauhanen ym. 2002, 36).

Tavoitteet voidaan jakaa kahteen ryhmään. Lyhyellä aikavälillä mitattavia asioita ovat tiedon kerääminen, myyntitulos, uusien kontaktien määrä, myyntiprosessin edistyminen, tapahtuman sisällön arviointi, kävijämäärät ja poisjääneiden syyt. Myynnin kehitys, imagon muokkaaminen ja viestinnällinen teho ovat pitkällä aikavälillä mitattavia asioita. (Muhonen & Heikkinen 2003, 136–139.)

Tapahtuman tavoitteen pohdintaan on syytä käyttää aikaa, jotta tapahtuma onnistuisi ja sitä olisi helpompaa arvioida jälkikäteen. Konkreettisten tavoitteiden tulos on selvillä heti tapahtuman jälkeen. Tapahtumille, joita on järjestetty jo useamman kerran, voi muodostua uusia tavoitteita, joten joka kerta kun tapahtumaa ollaan järjestämässä, tulee miettiä ja tarkistaa sen tavoite uudelleen. (Vallo & Häyrinen 2012, 109–113.)

2.4.2 Tapahtuman kohderyhmä

Oikeanlainen tapahtuma, joka puhuttelee yleisöä, saadaan aikaan määrittelemällä ja tuntemalla tapahtuman kohderyhmä. Kohderyhmä voi muodostua suuresta yleisöstä, rajatusta kutsuvierasjoukosta tai avoimesta kutsuvierasjoukosta. Nämä taas voivat muodostua organisaation nykyisistä tai mahdollisista asiakkaista, henkilöstöstä, omistajista, yhteistyökumppaneista, sidosryhmistä tai lehdistön edustajista. Kiinnostuksen kohteet sekä ryhmän koko, ikä ja sukupuoli vaikuttavat tapahtuman sisällön suunnitteluun. Haastetta tuo, jos kohderyhmä koostuu näiden yhdistelmästä, koska kaikki eivät välttämättä pidä samoista asioista. (Vallo & Häyrinen 2012, 119–122.)

Tapahtuman suunnittelussa tärkeintä on tehdä siitä mahdollisimman ainutlaatuinen ja saada tapahtuma herättämään positiivisia tunteita osallistuneissa. Tapahtuman merkityksellisyys, elämyksellisyys ja mieleenpainuvuus täytyy myös huomioida tapahtumaa suunniteltaessa. Tällä tavalla tapahtumasta saadaan onnistunut kokonaisuus, jonka tärkeimpänä arvioijana on tapahtumaan osallistunut kohderyhmä. (Bowdin ym. 2011, 240–241.)

2.4.3 Tapahtumabrief ja -käsikirjoitus

Tapahtumabrief antaa vastauksen tapahtuman tavoitteesta, viestistä, kohderyhmästä, budjetista, tavoiteltavasta tunnelmasta, isännistä, sisällöstä, toteuttamistavasta ja siitä, mitä ollaan järjestämässä (Vallo & Häyrinen 2012, 159).

Tapahtumakäsikirjoituksesta selviää kaikki tarpeellinen tieto tapahtuman toteutukseen liittyen. Projektipäällikön tehtävänä on kirjoittaa tapahtumakäsikirjoitus ja yleensä hän myös päättää siihen tehtävistä mahdollisista muutoksista tarpeen vaatiessa ja on päävastuussa tapahtumasta. Tapahtumakäsikirjoitus siis kuvaa koko tapahtuman toteutuksen kulkua ja toimii työkaluna tapahtuman parissa työskenteleville. Vastuhenkilöillä tulee olla aikataulutettu käsikirjoitus tapahtuman eri osioista. Tapahtuman aikana muutokset käsikirjoitukseen ovat hyvin yleisiä, mutta ne eivät kuitenkaan vaikuta tapahtuman onnistumiseen, koska yleisö ei tiedä niistä. (Vallo & Häyrinen 2012, 161–162.)

2.4.4 Tapahtuman budjetti ja rahoitus

Tapahtuman budjettiin kuten kaikkiin muihinkin päätöksiin vaikuttaa tapahtumalle asetettu tavoite. Kuten muissakin suunnittelun osissa, myös budjetti täytyy suunnitella huolella, jotta kaikki menot ja tulot on osattu miettiä etukäteen. (Shone & Parry 2004, 97.) Suunnittelu, seuranta ja tulotavoitteet on tehtävä ja määritettävä oikein, jotta ongelmia ei synny (Iiskola-Kesonen 2004, 76). Tästä syystä on järkevää etsiä osaava henkilö, joka vastaa budjetista (Shone & Parry 2004, 97).

Tapahtuman budjetin määrittäminen on tärkeää heti suunnittelun alussa, jotta tiedetään, minkälaista tapahtumaa voidaan lähteä toteuttamaan. Suurta tapahtumaa järjestettäessä kannattaa hyödyntää tapahtumatoimistoa, mutta silloin täytyy olla riittävästi rahoitusta käytettävänä. Antamalla budjettikehyksen tapahtumatoimistolle varmistu-

taan, että se osaa tarjota oikeansuuruisen tapahtuman. Oma henkilöstö on hyvä valinta tapahtuman toteuttajaksi silloin, kun budjetti on pieni. Aikaisempien tapahtumien budjetit tutkimalla saa tietopohjan oman budjetin laadintaan. (Vallo & Häyrinen 2012, 147–148.)

Tapahtuman rahoituksen hankkiminen on monimutkaista ja haastavaa ja siihen sisältyy paljon riskejä. Tapahtumaan on mahdollista saada rahoitusta ulkopuolisilta lähteiltä, tapahtuman tuottojen kautta tai käyttämällä organisaation omaa rahoitusta. Organisaation omalla rahoituksella voidaan järjestää tapahtuma, mutta joskus myös muiden rahoituslähteiden käyttö on tarpeellista. Tapahtuman tuottoja ovat pääsylippu- ja myyntipaikkatulot ja näillä usein saadaan hankittua rahoitusta tapahtumalle. Ulkopuolisia lähteitä ovat erilaiset tuet ja avustukset, tappiontakaukset ja sponsorointi. Ulkopuolista rahoitusta on erittäin vaikea hankkia. Sponsoroinnin haasteita ovat siitä aiheutuvat kulut tapahtuman järjestäjälle ja sen vaatima ammattitaitoinen osaaminen ja sitkeys sponsorirahoista kilpailtaessa. (Kauhanen ym. 2002, 59–60.)

2.4.5 Tapahtumapaikka, ajankohta ja kesto

Mikä tahansa tila kelpaa tapahtumapaikaksi, kunhan se vain sopii tilaisuuden luonteeseen ja on sopiva osallistujille. Kokemuksesta ja tapahtumapaikkaan etukäteen tutustumisesta on hyötyä tapahtumapaikkaa valittaessa. Jos tapahtuma halutaan järjestää ulkotilaisuutena, on pohdittava etukäteen, miten varaudutaan mahdolliseen huonoon säätilaan. Vaikka tapahtuman kiinnostavuutta lisääkin se, että se toteutetaan normaalisti poikkeavalla tavalla, täytyy myös muistaa siitä samalla aiheutuvat riskit ja lisätyö. Esimerkiksi toisella paikkakunnalla toteutettava tapahtuma voi olla sekä mahdollisuus että riski. Toisaalta saadaan uusi kokemus, mutta osallistumisaktiivisuuden pienentyminen ja kuljetuskustannukset vaikuttavat negatiivisesti tapahtuman onnistumiseen. Ulkomailla järjestettävissä tapahtumissa on muistettava erilainen lainsäädäntö ja määräykset kotimaahan verrattuna. Tutut tapahtumapaikat, jotka ovat kaikkien käytössä, eivät välttämättä kiinnosta osallistujia yhtä paljon kuin uudet ja erikoiset tapahtumapaikat, mutta samalla tällaiset tilat voivat aiheuttaa järjestäjälle ylimääräistä murhetta. (Vallo & Häyrinen 2012, 139–142.)

Muita tapahtumapaikkaa valittaessa mietittäviä asioita ovat kulkuyhteydet ja paikoitusmahdollisuudet, liikuntarajoitteisten osallistuminen tapahtumaan, somistusmahdollisuudet, tarjoilun järjestäminen, mahdolliset häiriötekijät tapahtuman aikana, saniteet-

titilat ja kaikki tekniikkaan liittyvät kysymykset. Tapahtuman rakennus- ja purkuaika on myös otettava huomioon, jotta aikaa ja rahaa ei menisi niihin turhaan. Samoin tapahtuman aikana tapahtuvat mahdolliset muutokset on mietittävä etukäteen. Halutaanko somisteita, pöytiä ja tuoleja siirtää tai vaihtaa muualle. Myös henkilömääriin täytyy kiinnittää huomiota, jotta tilat osataan suunnitella oikein. (Vallo & Häyrinen 2012, 141–142.)

Tapahtuman ajankohta voi vaikuttaa merkittävästi osallistuja-aktiivisuuteen. Siksi onkin tärkeää miettiä, mikä aika sopii parhaiten omalle tapahtumalle niin päivä-, viikko- kuin kuukausi-tasolla. Keskellä viikkoa aamuisin järjestettävät tapahtumat ovat todennäköisesti sopivimpia paitsi, jos kyseessä on koko päivän tai useamman päivän kestävä tapahtuma, jolloin pyritään välttämään työviikon katkeamista. Vuodenajat vaikuttavat varsinkin Suomessa tapahtuman ajankohtaan monin eri tavoin. On myös erittäin tärkeää varmistaa, ettei oman tapahtuman aikana olisi vastaavia tapahtumia, jolloin nämä eri tapahtumat joutuisivat kilpailemaan keskenään. Myös oman organisaation väen on oltava paikalla tapahtuman aikana, jonka vuoksi tapahtumaa ei kannata järjestää loma-aikana tai muuten kiireiseen aikaan. Tapahtuman sisältö, kustannukset ja osallistujien aikataulu vaikuttavat tapahtuman keston, jota kannattaa myös miettiä etukäteen. (Vallo & Häyrinen 2012, 145–147.)

2.4.6 Tapahtuman markkinointi

Markkinoinnin avulla on tarkoitus saavuttaa tapahtuman tavoitteet. Tavoitteet tapahtuman markkinoinnille on tärkeää määritellä tarkasti ja ne voivat olla taloudellisia, laadullisia tai imagollisia. Jotta tapahtuman markkinointia voidaan alkaa suunnitella, on ensin selvitettävä, mikä on tapahtuman kohderyhmä. Tällöin saadaan selville, mitä kohderyhmä odottaa tapahtumalta ja haluaa siltä saada. Tämä auttaa myös imagon ja maineen määrittämisessä. Tapahtuman suunnittelun aikana on jo hyvä pohtia tapahtumaa markkinoinnin näkökulmasta. Markkinoinnin periaatteita kannattaa hyödyntää, kun tapahtuman markkinointia suunnitellaan. Siihen kuuluu asiakkaan tarpeisiin sopiva ja kiinnostava tapahtumatuote ja mielipiteiden ja toiveiden selvittäminen asiakastutkimuksilla. Näiden saatujen tietojen avulla tapahtumaa pystytään paremmin kehittämään. (Iiskola-Kesonen 2004, 56.)

Henkilökunnan perehdyttäminen tapahtuman toimintatapoihin ja tavoitteisiin tapahtuu sisäisen markkinoinnin kautta. Asiakkaiden palveleminen mahdollisimman hyvin on

varmempaa, kun henkilökuntaa johdetaan sisäisen markkinoinnin keinoin niin, että tämä tavoite täyttyy. Henkilöstölle siis markkinoidaan tapahtuma ja sen tavoitteet. Yhteiskuuluvuuden tunne ja tapahtumaan sitoutunut henkilöstö parantavat tapahtuman onnistumisen todennäköisyyttä huomattavasti. (Iiskola-Kesonen 2004, 56–58.)

Ulkoista markkinointia ovat myynti, myynnin edistäminen, mainonta ja suhdetoiminta. Se on markkinoinnin näkyvin osa. Vuorovaikutusmarkkinointia on ihmisten antama vaikutelma tapahtumasta omalla käytöksellään eli ihmisten välinen kanssakäyminen. Markkinoinnissa on myös hyvä käyttää erilaisia palautejärjestelmiä. (Iiskola-Kesonen 2004, 56–57.)

Osallistujamarkkinointia tapahtuu messuilla ja kilpailuissa, jolloin se vaikuttaa tuotteen sisältöön, jota osallistujille tarjotaan. Yleisömarkkinointi on tärkeää tapahtuman taloudellisen menestymisen kannalta pääsylipputulosten muodostaessa suuren osan tapahtuman tuloista. Markkinointi yhteistyökumppaneille on markkinointia sponsorointiyhteistyöhön osallistuvilla yrityksillä ja erilaisilla tapahtuman onnistumisessa auttaville sidosryhmille ja se on myös tärkeä osa tapahtuman taloudessa. (Iiskola-Kesonen 2004, 58.)

Markkinointisuunnitelman tekeminen on suositeltavaa, kun ollaan järjestämässä kaikille avointa julkista tapahtumaa tai maksullista tilaisuutta. Sisäinen markkinointi, lehdistötiedottaminen, mediamarkkinointi ja suoramarkkinointi kuuluvat markkinointisuunnitelmaan. Kohderyhmä ja tapahtuman tavoitteet määrittelevät, mitä käytännön valintoja suunnitelma sisältää. (Vallo & Häyrinen 2012, 55.) Esimerkiksi tapahtumapaikkaa, säätilaa, hintaa ja tapahtumassa olevaa viihdettä voidaan hyödyntää tapahtuman markkinoinnissa (Hoyle 2002, 152–155).

Markkinoinnissa kuten tapahtuman suunnittelussa yleensäkin on oltava kärsivällinen ja noudatettava yhteistä linjaa. On muistettava, että tapahtuman tunnettuus ja maineenhallinta ovat pitkäjänteistä työtä. Tapahtuman markkinoinnista vastaavan on mietittävä, kenelle tapahtumaa markkinoidaan, mitä asiakas tapahtumalta haluaa, miksi hän tapahtumaan tulee, mitä itse tapahtumassa markkinoidaan ja miten. Näihin kysymyksiin vastaamalla markkinointiprosessi onnistuu ja luo kilpailuetua tapahtumalle. (Iiskola-Kesonen 2004, 57.)

2.4.7 Tapahtuman riskit, turvallisuus ja lupa-asiat

Bowdin, Allen, O'Toole, Harris ja McDonnell määrittelevät kirjassaan (2011, 593) riskienhallinnan yhdeksi viidestä tapahtuman järjestäjän tärkeimmästä toimialasta. Epäpätevyys tapahtuman järjestämisessä johtaa usein suurempaan riskien todennäköisyyteen. Tapahtuman turvallisuus on tapahtuman järjestäjän vastuulla (Iiskola-Kesonen 2004, 87). Turvallisen tapahtuman ja tapahtumaympäristön lisäksi tapahtuman järjestäjien tulee varmistaa, että mahdollisten hätätilanteiden varalle on tehty suunnitelma (Shone & Parry 2004, 174). Ensimmäiseksi riskit tulee tiedostaa eli tehdä riskien kartoitus. Sen jälkeen ne arvioidaan eli luokitellaan todennäköisyytensä ja merkittävyyden mukaan. Lopuksi saavutetaan riskien hallinta tekemällä suunnitelmat ja päätökset riskien siirtämisestä, minimoimisesta tai eliminoimisesta. (Kauhanen ym. 2002, 54.) Normaalista suuremman turvallisuusriskin muodostavat kansainväliset tapahtumat, joissa on osallistujina organisaatioiden ylintä johtoa tai poliittisia tai uskonnollisia päättäjiä (Vallo & Häyrinen 2012, 179).

Tapahtuman riskejä eivät ole ainoastaan turvallisuuteen liittyvät seikat, vaan myös riskit tapahtuman onnistumisessa voivat aiheuttaa ongelmia (Shone & Parry 2004, 169). Esimerkiksi ylimainonta tai vääränlainen mainonta sekä varkaudet eivät varsinaisesti ole vaaraksi ihmisten turvallisuudelle, mutta voivat kuitenkin pilata tapahtuman (Bowdin ym. 2011, 593).

Shone ja Parry (2004, 169) ovat listanneet kirjassaan mahdollisiksi riskiryhmiksi henkilöstön, markkinoinnin, toimivat järjestelyt ja toimitavat, muonituksen toimilupien ja hygienian osalta, yleisön hallinnan, turvallisuusongelmat ja kuljetusongelmat. Tapahtuman luonne määrittää, mitkä asiat voivat aiheuttaa riskejä, mutta suurin mahdollisuus riskeille on itse tapahtuman aikana (Bowdin ym. 2011, 611). Epäonnistuminen tavoitteiden saavuttamisessa määrittää usein tärkeäksi tapahtuman riskiksi (Bowdin ym. 2011, 593).

Tietoa tapahtuman järjestämisen vaatimiin lupa-asioihin tapahtuman järjestäjä saa eri viranomaisilta. Poliisi-, pelastus-, rakennus-, terveys- ja ympäristöviranomaisilta saa tietoa tarvittavista luvista ja ilmoituksista ja niiden aikatauluista. Luvat ja ilmoitukset, joita tapahtumaa järjestettäessä on muistettava miettiä, ovat ainakin lupa poliisilta, elintarvike- ja alkoholilupa, anniskelulupa, maankäyttö ja meluilmoitus sekä tekijänoikeuskorvaukset. Näiden lisäksi on huolehdittava paloturvallisuudesta, jätteiden oi-

keanlaisesta hävittämisestä, mahdollisista poikkeuksellisista liikennejärjestelyistä tai ulkomaalaisten esiintyjien tai palvelujen työlupa- ja verotusasioista. (Kauhanen ym. 2002, 86–89.) On myös mietittävä, tarvitaanko tapahtumaan järjestyksenvälvojiä (Iiskola-Kesonen 2004, 88). Pelastus- ja ympäristösuunnitelman teko sekä ensiaputaitoinen henkilökunta kuuluvat vastuulliseen tapahtuman järjestämiseen (Iiskola-Kesonen 2004, 89–94). Vakuutusten voimassaolo on myös syytä tarkistaa, vaikka ohjelman järjestäjillä, tapahtumatoimistoilla ja organisaatioilla olisikin omat vakuutukset. (Vallo & Häyrinen 2012, 180.)

2.5 Tapahtuman toteutus

Tapahtuman toteutus koostuu rakennusvaiheesta, itse tapahtumasta ja purkuvaiheesta. Näistä aikaa vievin on yleensä rakennusvaihe, kun taas purkuvaihe on huomattavasti nopeammin hoidettu. Ennen kuin itse tapahtuma alkaa, on järkevää pitää kenraaliharjoitukset, jolloin nähdään, onko vielä tarvetta muutoksille tai parannuksille. Kenraaliharjoitukset auttavat niin esiintyjiä kuin myös henkilökuntaa löytämään ongelmat, ja tällöin niiltä voidaan välttyä itse tapahtumassa. Tekniikan toimivuus, esiintymisjärjestys ja esiintyjien tarvitsema rekvisiitta tulee tarkistaa kenraaliharjoituksessa. Harjoittelu ennen tapahtumaa antaa myös varmuutta esiintymiseen. (Vallo & Häyrinen 2012, 164–165.)

Tapahtuman onnistumisen kannalta on tärkeää, että tapahtuman suunnittelussa on huomioitu tapahtuman läpivienti ja kellotus, rytmitys, yllätyksellisyys, musiikki ja äänimaailma, tekniikka, materiaalin ja ohjelman jako, kyltitykset ja ilmoittautuminen, kuljetus ja parkkipaikat sekä turvallisuus. Näiden seikkojen huomioiminen auttaa menestyksekkääseen tapahtuman toteutukseen. (Vallo & Häyrinen 2003, 186–199.)

Vaikka tapahtuman järjestämisessä yleensä yhteistä ovat johtoryhmä, organisaatio ja lähestymistapa, eroavat tapahtumat kuitenkin henkilömäärän, budjetin ja vaatimusten sekä aikataulutuksen osalta jokaisessa tapahtumassa (Shone & Parry 2004, 208).

Koko tapahtuman ajan on tärkeää säilyttää hyvä ilmapiiri ja tunnelma tapahtuman tekijöiden kesken, koska se auttaa usein ratkaisemaan ongelmia ja vaikuttaa koko tapahtuman tunnelmaan ja onnistumiseen. Ongelmilta ei voida välttyä, vaikka niitä olisi etukäteen pyritty poistamaan. Tästä syystä isot ja pienet ongelmat on erotettava ja niiden ratkaisemiseen täytyy löytyä oikeat henkilöt, jotta tapahtuman onnistuminen ei kaadu vääränlaiseen ongelmien delegointiin. Täytyy myös muistaa, että osallistujien

tyytyväisyys ja tapahtuman sujuvuus säilyvät, vaikka epäkohtiakin tapahtumassa olisi. Tapahtuman koossapitäjänä projektipäälliköllä on vastuu ilmapiirin säilyttämisestä olemalla kannustava ja rauhallinen. (Iiskola-Kesonen 2004, 11.) Projektipäällikön tehtävä tapahtumassa on valvoa koko tapahtumaa ja olla tarvittaessa hyödynnettävissä, jos ongelmia ilmaantuu. Tehtävien delegointi ja henkilöstön kouluttaminen omiin tehtäviinsä kuuluvat myös projektipäällikön tehtäviin, jotta henkilöstöresursseja saadaan hyödynnettyä mahdollisimman joustavasti ja tehokkaasti. (Kauhanen ym. 2002, 119–120.)

2.6 Tapahtuman päättäminen ja tapahtuman jälkeiset toimet

Tapahtuman päättäminen onnistuneesti saavutetaan varmistamalla, että tapahtuman purkamiseen, siivoamiseen ja lopputöihin osallistuu henkilöitä, joilla on energiaa se toteuttaa. Suunnittelemalla huolellisesti myös tapahtuman päätös tämä saavutetaan. (Iiskola-Kesonen 2004, 12.)

Tapahtuman päättyessä on Kauhasen, Juurakon ja Kauhasen (2002) mukaan huolehdittava tapahtuman arvioinnista, tiedottamisesta ja kiittämisestä sekä palkitsemisesta ja palautteen antamisesta. Arviointikriteereihin voi kuulua aikataulun toimivuus, tapahtuman laatu, taloudellinen tulos, tapahtuman vaikutus organisaation imagoon ja tapahtumasta opitut asiat. Arvioinnin kokonaisuuden muodostavat mielipidetiedustelu osanottajille tapahtuman aikana, palaveri tapahtuman työntekijöille ja alihankkijoille heti tapahtuman jälkeen, projektipäällikön laatima kirjallinen loppuraportti noin kuukausi tapahtuman jälkeen ja johtoryhmän tekemä loppuraportin käsittely ja johtopäätösten teko tapahtuman tavoitteiden onnistumisesta. Tapahtuman kulusta ja onnistuneisuudesta tiedottaminen ja sidosryhmien kiittäminen tuesta ja osallistumisesta kuuluvat myös tapahtuman päättämiseen samoin kuin henkilöstön palkitseminen ja palautteen antaminen tehdystä työstä.

Kertaluonteisten tapahtumien päättäminen loppuu tapahtumasta saadun informaation arkistointiin, mutta jos tapahtuma halutaan järjestää uudelleen, on erityisen tärkeää, että seuraavaa kertaa suunnitellaan jo päätösvaiheessa. Tällöin tapahtumasta saatu tieto ja tapahtuman kehittäminen auttavat uuden tapahtuman käynnistämisessä. (Iiskola-Kesonen 2004, 12.)

Tapahtumasta muodostuu perinne, jos se onnistuu joka kerta uusiutumaan. Vaatimusten muuttuessa tapahtuman muoto ja toteutustapa eroavat aikaisemmista tapahtumista, vaikka tapahtuman nimi ja perusidea säilyvät ennallaan. Tapahtumakonseptin rakentamisella omasta tapahtumasta tulee ideoimisella, suunnittelulla ja toteutuksella konsepti, jota hyödynnetään jokaisen yksittäisen tapahtuman toteutuksessa, mutta samalla tapahtumista tulee kuitenkin erillisiä ja ainutlaatuisia. Sidosryhmiä ajatellen on hyvä, jos tapahtuma voidaan järjestää aina tietyssä ajankohtana, koska silloin sen järjestämisestä osataan odottaa. Ensimmäisen tai muutaman ensimmäisen tapahtuman suosio määrää, voiko tapahtumasta tulla perinne. Oikeanlainen idea ja toteutus suhteessa kohderyhmään heti alusta alkaen varmistaa tapahtuman menestyksen myös jatkossa. Tapahtumien jatkuvan muokkaamisen lisäksi on tärkeää, että oma organisaatio on innostunut tapahtumasta ja tekee parhaansa niin uusien osallistujien kuin myös jo aikaisemmin tapahtumassa vierailneiden osallistujien kokemuksen parantamiseksi. (Vallo & Häyrynen 2012, 72–75.)

3 OPPIMINEN MOBIILIN AVULLA

Muutamassa vuodessa mobiililaitteiden suosio opetuksessa on lisääntynyt paljon. Kouluiässä olevat nuoret käyttävät mobiililaitteita vapaa-ajalla, ja ne ovat jo suuri osa heidän elämäänsä. Näistä nuorista käytetään nimitystä diginatiivit. Diginatiiveiksi kutsutaan 1980- 1990-luvuilla syntyneitä, jotka ovat olleet tekemisissä tieto- ja viestintätekniikan kanssa koko elämänsä. (Kupiainen 2013.) Diginatiivit voidaan määritellä nopeiksi tiedonkäsittelijöiksi, verkottuneiksi ja kykeneviksi suorittamaan usean asian yhtäaikaaisesti. Sisällön luominen itse ja yhteistyö ovat heille ominaista. Tätä määritelmää on kuitenkin myös pidetty liian yleistävänä ja liioiteltuna, ja se on saanut myös kritiikkiä osakseen. (Ampuja & Rätty 2013.) Tärkeämpää onkin, että opettamisen ja oppimisen muutokseen kiinnitetään huomiota (Onko diginatiiveja olemassa?).

Mobiililaitteiden mukaantulo opetukseen aiheuttaa muutoksia ja haasteita perinteiseen opetukseen verrattuna. Opetuksen tehokkuus ja yhteisöllisyys mobiililaitteiden kanssa muuttuu paremmaksi, jos ne ovat oikealla tavalla opetuksen osana tukemassa sitä.

Mobiililaitteiden käyttäminen opetuksessa ei ole täysin ongelmaton, vaan kuten kaikkeen muuhunkin kehitykseen, myös mobiilioppimiseen liittyy ongelmia ja haasteita. Nämä ongelmat ja haasteet on kuitenkin hyvä pyrkiä poistamaan tai ainakin lieventämään niitä, koska mobiililaitteiden hyödyntäminen opetuksessa tulee tulevaisuu-

nessa varmasti lisääntymään ja niiden käytöstä saatavat hyödyt ovat paljon suuremmat kuin haitat.

3.1 Yhteisöllinen oppiminen

Yhteisöllisen oppimisen määrittelemistä voidaan lähestyä useista eri näkökulmista. Käsitteen määrittely riippuu siitä, missä yhteydessä sitä käytetään. (Dillenbourg 1999, 1–15.) Yhteisöllinen oppiminen voidaan määritellä tiedonrakentamisen tuotokseksi, jonka jokin tehtävään sitoutunut ja samaan pyrkivä ryhmä on tuottanut (Lankinen 2013, 11). Yhteisölliseen oppimiseen kuuluu oppimistilanteen kriteerien, vuorovaikutuksen, oppimisprosessien ja vaikutusten määrittäminen (Dillenbourg 1999, 1–15). Yhteisöllistä oppimista nimitetään myös vertaisoppimiseksi, koordinoituksi oppimiseksi ja kollektiiviseksi oppimiseksi (Lankinen 2013, 10).

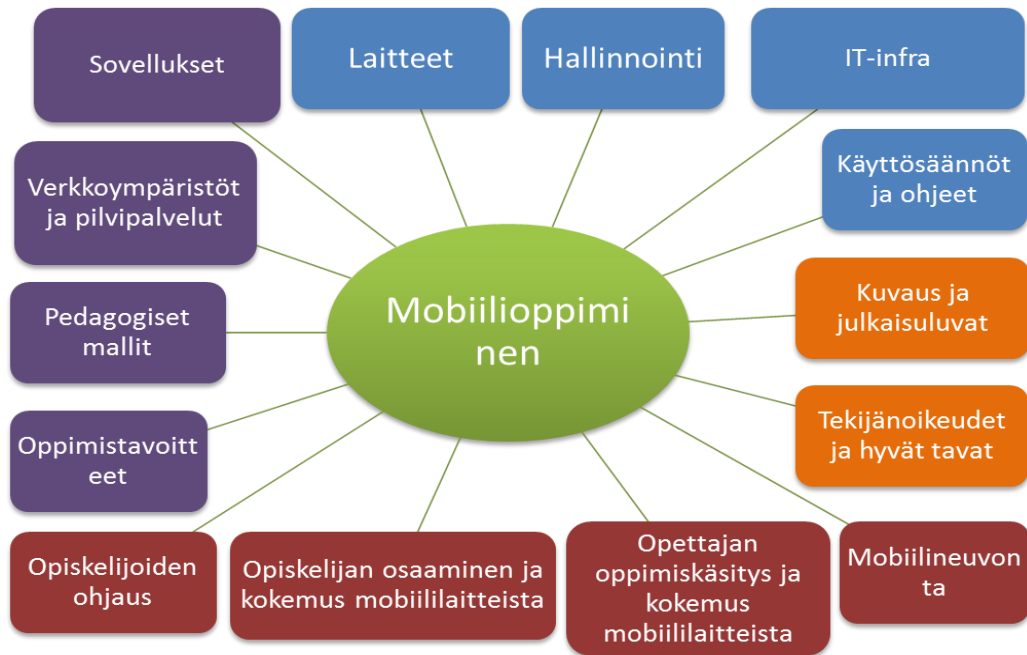
Yhteisöllinen oppiminen poikkeaa normaalista yksilökeskeisemmästä oppimisesta siinä, että asioita ei opeteta suoraan vaan toimittaessa muiden kanssa on ristiriitojen synnyessä kyettävä keskustelemaan ja neuvottelemaan ja samalla opitaan muilta ja opetetaan muita. Kriittisen ajattelun kehittymistä tapahtuu yhteisöllisen oppimisen aikana. (Lankinen 2013, 11.)

Syvällistä oppimista ei kuitenkaan yhteisöllisessä oppimisessä aina tapahdu, vaan oppiminen voi jäädä vajavaiseksi, kun kokonaisuuksia ei hahmoteta kunkin oppijan työstäessä vain osaa työstä. Oppimistilanne voi myös olla epätasa-arvoinen, kun kysymyksiä esittävät oppijat saavat vastauksia ja oppivat tätä kautta, kun taas muiden oppiminen jää vajaaksi ilman vastauksia oppimistilanteen ilmapiirin ollessa haitallinen kysymysten esittämiseen. (Lankinen 2013, 12.)

Yhteisöllinen oppiminen vaatii ryhmän jäseniltä sitoutumista oppimiseen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja työskentelyyn. Tällöin tiedon ja asiantuntijuuden käsittäminen ymmärretään eri tavalla. Oppiminen tapahtuu uuden tiedon luomisen aikana, ja tähän prosessiin ryhmän jäsenten on sitouduttava, jotta prosessin haluttu lopputulos onnistuisi. Opettajan rooli ryhmän oikeaan suuntaan ohjaamisessa on tärkeä. (Lankinen 2013, 12.)

3.2 Mobiilioppiminen

Mobiilioppiminen on laaja käsite. Se ei ole vain mobiililaitteiden ja -sovellusten käyttöä opetuksessa, vaan koostuu useasta eri osa-alueesta. Osa-alueet on esitelty kuvassa 1. (Ammattipeda, Mobiilioppiminen.)

Kuva 1. Mobiilioppimisen osa-alueet (Ammattipeda, Mobiilioppiminen)

Erilaiset oppimisen tavoitteet ja laitteiden käyttötavat määrittävät mobiilioppimista. Mobiilisovellukset ja internet tarjoavat muun muassa kirjojen, luentojen, asiantuntijapuheenvuorojen ja lehtiartikkeleiden muodossa loputtoman määrän jo valmiina olevaa mobiilia opiskelumateriaalia. Mobiililaitteita voidaan kuitenkin hyödyntää myös luomalla opiskelijasta materiaalin tuottaja ja jakaja mahdollistamalla aktivoivaa ja opiskelijälähtöistä opetusta sekä oppimisen toteuttamista. (Ammattipeda, Mobiilioppimisen määritelmä.)

Mobiilioppiminen tapahtuu mobiililaitteita käyttämällä, eikä sen tarvitse olla aikaan ja paikkaan sidottua. Internetin käyttö ei ole välttämätöntä mobiilioppimisessa, koska oppimateriaaleja voi käyttää myös ilman verkkoyhteyttä, vaikka osa sellaista tarvitseekin. (Lankinen 2013, 19.) Mobiilioppimisessa on huomioitava oppimateriaalin helppokäyttöisyys. Muun muassa käyttöjärjestelmien erilaisuus ja riippuvuus verkkoyhteydestä voivat hankaloittaa opiskelua mobiililaitteilla. (Lankinen 2013, 20.)

Opiskelukäytössä mobiililaitteet ja -sovellukset toimivat parhaiten kielissä ja joillain luonnontieteen aloilla, koska näiden aineiden oppimateriaalista saadaan melko helposti jaettua pieniä osakokonaisuuksia ja tiettyjen faktojen sisäistämiseksi näitä osakokonaisuuksia pystytään hallitsemaan. Muilla tieteenaloilla mobiilioppiminen todennäköisesti lisääntyy, kun mobiililaitteita ja -sovelluksia kehitetään oppimiseen sopivammiksi. (Lankinen 2013, 20.)

Mobiilioppiminen on joustavaa, jolloin oppiminen voi tapahtua missä tahansa ympäristössä. Varsinkin nuorten koulutuksessa mobiilioppimista voidaan hyödyntää, koska nuorilla on usein käytettävissään mobiililaitteita. (Lankinen 2013, 20.) Yksilön tuottavuus saa mobiilioppimisen avulla tukea informaation tuottamisessa, jakamisessa ja kuluttamisessa. Oppimisen tavoitteet ovat taustalla mobiilioppimisen toteuttamisessa. Mobiililaitteiden käytöllä näihin tavoitteisiin pääsemistä voidaan helpottaa, tukea, edistää ja laajentaa. (Ammattipeda, Mobiilioppimisen määritelmä.)

Tietoa on mahdollista välittää nopeammin, havainnollisemmin ja monipuolisemmin oikeassa paikassa oikeaan aikaan mobiililaitteiden avulla. Tästä syystä koulutusta voidaan järjestää mobiililaitteiden välityksellä. Perinteisen oppimisen lisänä mobiilioppiminen vahvistaa ja monipuolistaa oppimista. (Lankinen 2013, 20–21.) Mobiilioppimisen kehittämisessä tärkeässä roolissa ovat opettajat, koska he, toisin kuin kaupallisiin tarkoituksiin sovelluksia kehittävät asiantuntijat, tietävät, miten ohjelmia ja sovelluksia pystytään opetuskäytössä parhaiten käyttämään (Lankinen 2013, 21.) Mobiilioppimiselle on myös tunnusomaista yhteisöllisen tiedonrakentelun, kommunikoinnin ja innovoinnin keskeinen osuus oppimisessa. (Salmia ym. 2013, 10.) Aikaansa seuraavan opettajan on tuettava opiskelijaa tuottamaan aktiivisesti ajatuksia, tietoa ja oppimismateriaalia sekä tuomaan omaa oppimistaan näkyväksi ja tämän mobiililaitteiden mukaantulo opetukseen mahdollistaa (Venho, 2013). Opiskelija saakin tällöin uusia rooleja oppimisprosessissa, hänestä tulee oppijan lisäksi opettaja, tuottaja, kuluttaja ja osallistuja (Ammattipeda, Mobiilioppimisen määritelmä).

3.3 Mobiililaitteet, -sovellukset ja -käyttöjärjestelmät

Tiedon vastaanottamista ja välittämistä paikasta riippumatta kutsutaan mobiiliudeksi. Langaton yhteys verkkoon mahdollistaa tämän toteutumisen. Mobiililaitteille ominaista on myös verkottuneisuus ja globaalisuus/lokaalisuus-ulottuvuus eli yhteys tietoverkkoihin sekä lähellä ja kaukana oleviin ihmisiin on mahdollista. Mobiililaitteen

kompakti muoto taas mahdollistaa helposti suuren tietomäärän mukana kuljettamisen. Reaaliaikaisuus ja interaktiivisuus näkyvät mobiililaitteissa siinä, että tieto välittyy nopeasti kaikkialle ja mahdollistaa palautteen antamisen välittömästi. (Mobiililaitteita.)

Mobiililaitteita ovat älypuhelimet, tabletit, kannettavat tietokoneet ja näiden yhdistelmät eri ominaisuuksien osalta (Salmia ym. 2013, 45). Näitä kaikkia voidaan kutsua yhteisesti mukana kulkeviksi tieto- ja viestintälaitteiksi (Lankinen 2013, 19). Mobiililaitte on langattomaan tiedonsiirtoon ja tiedon käsittelyyn soveltuva laite, jota pystytään kantamaan mukana. Laitteen henkilökohtaisuus, käytön helppous ja nopeus sekä jonkinlainen Internet-yhteys ovat mobiililaitteen tunnusmerkkejä. Muun muassa matkapuhelimet ja tietokoneet ovat tällaisia laitteita. (Lankinen 2013, 8–9.) Vuonna 2013 yli 60 % suomalaisista omisti älypuhelimien ja 16 % tabletin. Näiden suosio on kasvanut muutaman vuoden aikana huimasti ja käyttö on nykyään jokapäiväistä. Tärkeimmät käyttökohteet ovat verkkosurffailu ja sosiaalisen median palvelut. Nykyään älypuhelimet toimivat myös kuluttajien ostopäätösten apuna tuotetietojen hakemisen, arvostelujen lukemisen ja hintavertailun avulla. (Lehtiniitty 2013.)

Mobiilisovellukset ovat ohjelmia, joita löytyy mobiililaitteisiin valmiiksi asennettuina tai joita voi ladata ilmaiseksi tai ostaa sovelluskaupoista. Esimerkkejä mobiilisovelluksista ovat erilaiset viestisovellukset ja pelit. (Lankinen 2013, 9.) Laitteissa usein valmiina olevia sovelluksia ovat kalenteri ja sähköposti. Sovelluskaupoista tunnetuimpia ovat App Store ja Android Market. Sovellusten suosioon vaikuttaa paljon uudet ja kiinnostavat innovaatiot. (Juola 2011, 10–11.)

Mobiililaitteissa on käytössä mobiilikäyttöjärjestelmät, jotka toimivat laitteissa niiden käytön pohjana. Tietokoneiden käyttöjärjestelmiin verrattuna ne ovat yksinkertaisempia ja rajallisempia, vaikka niiden käyttö onkin hyvin samankaltaista. (Mobiilisovellusten kehittäminen) Maailmalla yleisimmät mobiilikäyttöjärjestelmät ovat Android ja iOS, Suomessa myös Windows Phone on suosittu (Ristola, 2014).

3.4 Mobiililaitteet opetuksessa

Opetuksen siirtyessä luokkahuoneen ulkopuolelle mobiililaitetta voidaan hyödyntää tukemaan opetusta ja oppimista monipuolisten mahdollisuuksiensa ansiosta. Opetuksen ja oppimisen suunnittelu tulee nähdä prosessina, jossa aluksi määritellään tavoit-

teet sekä menetelmät ja välineet niiden saavuttamiseksi. Mobiilioppimisessa tekniikka ja pedagogiikka ovat sidoksissa toisiinsa tavoitteiden ja tehtävänannon määrittelemisessä, tiedonhaussa, tuottamisessa, jakamisessa, reflektoinnissa ja arvioinnissa. (Mobiililla – luonnollisesti! (2014), 2014.) Oppimisessa ja koulutuksessa saavutetaan mobiililaitteiden käytöllä uusia mahdollisuuksia oppimisympäristön laajentuessa ja integroitua autenttiseen ympäristöön (Salmia ym. 2013,10).

Mobiililaitteiden mukaanottoa opetukseen ja opetuksen rakentamista niiden avulla on järkevää miettiä etukäteen huolellisen etukäteissuunnittelun avulla, koska tällöin toteutus helpottuu eivätkä mobiililaitteet tunnu rasitteelta vaan tukevat oppimista. Oppimiseen saadaan lisäarvoa, kun mobiililaitteita osataan hyödyntää oikeanlaisissa tilanteissa teknologian ja pedagogiikan yhdistelmällä. (Salmia ym. 2013, 26.)

Aluksi kannattaa selvittää, miten paljon osallistujat tietävät jo aiheesta. Eritasoisten osallistujien määrä, käytettävien termien valinta aiheesta puhuttaessa ja osallistujien kokemukset erilaisista mobiililaitteista on järkevää selvittää mobiilioppimisen suunnittelun alussa. (Salmia ym. 2013, 26.) Mobiililaitteet tulevat tulevaisuudessa entistä enemmän osaksi opetusta muiden opetusvälineiden lisäksi (Lankinen 2013, 24–25). Mobiililaitteiden hyödyntäminen on keskeisessä osassa myös ohjauksessa (Salmia ym. 2013, 5). Tästä syystä opettajien osaaminen laitteiden käytössä nousee tärkeään osaan. Oppimisen kannalta on välttämätöntä, että opettajat osaavat käyttää ja opastaa laitteiden käytössä, jotta oppiminen olisi tehokasta eikä aikaa kuluisi laitteiden toiminnan opetteluun vaan itse opiskeluun. Tärkeätä tällöin onkin, että opettajat ovat itse aktiivisia oppimaan uutta ja hyödyntämään erilaisia välineitä opetuksessa. (Lankinen 2013, 24–25.) Opettajien kouluttaminen onkin tästä syystä ensimmäinen vaihe mobiilioppimisen suunnittelussa (Salmia 2013, 26).

Mobiililaitteiden mukaantuloa opetukseen voidaan kuvata käyttämällä mobiilioppimisen sykliä, joka koostuu viidestä osasta. Syiden etsiminen mobiilioppimisen hyödyntämiseen opetuksessa kuuluvat tiedostamisvaiheeseen. Tämän jälkeen siirrytään tutkimaan laitteita, sovelluksia ja verkkoympäristöjä ja valitaan näistä sopivimmat. Laittekannan riittävyys, opiskelijoiden ja opettajien omien laitteiden mahdollinen käytön selvittäminen, teknisten haasteiden poistaminen, verkon toimivuuden varmistaminen ja varasuunnitelman tekeminen kuuluvat myös tähän vaiheeseen. Kolmas vaihe on laitteiden käytön opettelu ja suunnitelmien ja kokeilujen tekeminen oppimisen tuke-

miseksi. Seuraavaksi sovelletaan laitteita opetuksessa. Lopuksi kokemuksia arvioidaan ja pyritään näin kehittämään mobiilioppimista. (Salmia ym. 2013, 26–28.)

3.5 Haasteet ja mahdollisuudet mobiilioppimisessa

Käytännön esimerkkien avulla saadaan tietoa mobiililaitteiden hyödyntämisestä, jolloin niiden käytöstä saadaan sujuvampaa ja yleisempää yhä useammalle. Tietoa ja tukea mobiililaitteiden ja -sovellusten käytöstä ja niiden hyödyntämisestä opetuksessa ja opiskelussa löytyy runsaasti Internetistä. Mobiilioppimisen kehittämisen kannalta on tärkeää, että kaikki osapuolet keskustelevat mobiililaitteiden käytöstä opiskelussa, koska tällöin asiantuntijat saavat monipuolista tietoa eri käyttäjien kokemuksista ja mielipiteistä. Haasteena mobiilioppimiselle on erilaisten laitteiden, alustojen ja sovellusten suuri määrä. Kaikki näistä toimivat eri tavoin, jolloin niiden käyttö vaatii jokaisen opettelemista erikseen. (Lankinen 2013, 26.) Tällöin aikaa ei jää yhtä paljon itse opiskeluun, jolloin mobiilioppiminen hidastaa oppimista.

Myös tekniikan nopea kehittyminen hankaloittaa mobiilioppimisen yleistymistä. Tietojen ja osaamisen päivittäminen on oltava jatkuvaa, jotta kehityksessä pysyttäisiin mukana. Tämä voi kuitenkin olla haastavaa, kun uutta tietoa on omaksuttava nopeasti ja koko ajan. (Lankinen 2013, 26.) Osa opettajista ja opiskelijoista vastustaa opetuksen kehittämistä tästä syystä. (Lankinen 2013, 26.) Osa heistä vastustaa mobiilioppimista myös siitä syystä, että eivät yksinkertaisesti halua mobiililaitteita osaksi opetusta (Lankinen 2013, 28).

Muita haasteita mobiilioppimiselle ovat mielikuvat laitteiden käyttötarkoituksesta ja hinta. Vaikka mobiililaitteita voitaisiin hyödyntää opetuksessa, niiden käyttötarkoitus on monien mielestä vain viihteellinen. Jokaisella opettajalla tulisi olla oma laite, koska näin saataisiin turvattua opetuksen jatkuvuus päivittäin. Kustannussyyt eivät kuitenkaan mahdollista tätä. (Lankinen 2013, 26.)

Laitteiden ja sovellusten soveltuminen opetuskäyttöön on ongelmallista, koska niitä ei ole suunniteltu alun perin yhteisölliseen käyttöön. Laitteiden yhteensopimattomuus eri valmistajien välillä hankaloittaa mobiilioppimista. Oppimateriaalin suunnittelussa on huomioitava sen käytettävyyden, soveltuvuuden niin yksilöopiskeluun kuin ryhmässä työskentelyyn ja näytön koko jolta materiaalia luetaan. (Lankinen 2013, 27–28.)

Mobiilioppimisessa on kuitenkin nykyisin jo enemmän mahdollisuuksia ja siitä saadaan enemmän hyötyä oppimisessa. Mobiililaitteiden ja materiaalin helppo saatavuus ja Internet-yhteyksien kasvaneet nopeudet ovat parantuneet, jolloin oppimisprosessi on helppo yksilöllistää ja näin saada oppimisesta mielekkäämpää, yhteydenpito on helpompaa ja ajan ja paikan rajoitukset eivät vaikuta oppimisprosessin kulkuun sen ollessa mobiilia eli liikkuvaa. (Lankinen 2013, 28.) Mobiilioppimisen lisääntymisen kannalta on tärkeää yrittää ratkaista haasteita, joita sen käytössä ilmenee.

4 MOBIILIKESÄKOULU

Mobiilikesäkoulu on Hämeen ammattikorkeakoulun Mustialan yksikössä Tammelan kunnassa viiden vuoden ajan järjestetty mobiilioppimisen tapahtuma. Tapahtumassa opitaan hyödyntämään mobiililaitteita ja -sovelluksia niin opetuksessa kuin muussa työelämässä ja samalla verkostoidutaan muiden tapahtumaan osallistuneiden ja mobiiliudesta kiinnostuneiden kanssa. Tapahtuman järjestäjänä toimii Hämeen ammattikorkeakoulu. Mobiilikesäkoulu on osa Mobiilisti-hanketta. (Mobiilikesäkoulu - Mobiilsummer. Etusivu.)

4.1 Mobiilisti-hanke

Mobiilioppimisen edistäminen, kehittäminen ja hyödyntäminen kuuluvat Mobiilisti-hankkeen tavoitteisiin. Useiden osatoteuttajien yhteistyöhankkeena toteutettu Mobiilisti-hanke on osa kansallisen mobiilioppimisen asiantuntijaverkoston toimintaa. Euroopan sosiaalirahasto toimii hankkeen rahoittajana ”Avoimissa oppimisympäristöissä aktiiviseksi kansalaiseksi” -ohjelman avulla. Avoimet verkostot oppimiseen, AVO-mobiilit -hanke on edeltänyt Mobiilisti-hanketta. Hankkeen ensimmäinen vaihe toteutettiin 1.1.2011–31.12.2013 ja toinen vaihe loppui 30.10.2014. Hämeen ammattikorkeakoulu toimi hankkeen koordinoijana. (Mobiilioppimisen kehittämishanke. Mobiilisti-hanke.) AVO-hankkeessa perustettiin Mobiilioppimisen verkosto. ESR-osarahoitteiset Avoimet verkostot oppimiseen (AVO) ja Mobiilisti-hankkeet ovat järjestäneet Mobiilikesäkoulua. (Vahtila 2015.)

Mobiilisti-hanke on ollut mukana Mobiilioppimisen verkoston koordinoimisessa ja vuosien 2013 ja 2014 Mobiilikesäkouluissa. (Mobiilisti. Tiedote: Mobiilioppimisen verkoston jatko ja Mobiilikesäkoulu 2015.) Aikaisemmin mainittujen tavoitteiden lisäksi Mobiilisti-hankkeella on pyritty muun muassa luomaan ja kehittämään mobiili-

lioppimisen pedagogisia malleja ja menetelmiä, kokoamaan tutkimustietoa mobiilioppimisesta, rakentamaan laaja mobiilioppimisen verkosto ja ylläpitämään sitä (Mobiilisti. Tavoitteet).

4.2 Tapahtuman malli

Mobiilikesäkoulu on rakennettu ryhmätyöskentelyn ja oppimisretkien avulla toiminnalliseksi kokonaisuudeksi, jossa opitaan tekemällä. Käytännössä tapahtuma toimii eri toimintapisteitä kiertämällä noin 20 hengen ryhmän kanssa, jossa eri tehtävien muodossa tutustutaan opetettaviin asioihin. Toimintapisteet ovat suurimmaksi osaksi ulkona, joten tapahtuman järjestelyissä on huomioitu samoja asioita kuin ulkoilmatapahtumaa järjestettäessä. Eri pisteillä ryhmiä ovat opastamassa asiantuntijat, jotka kertovat omasta pisteestään ja tarvittaessa auttavat mahdollisten harjoitusten kanssa osallistujia. Toimintapisteillä on eri osioita, joita varten ryhmä jaetaan muutamaan pienryhmään. Nämä pienryhmät kiertävät eri osiot ja lopuksi tekevät yhteenvedon oppimastaan koko ryhmän ja toimintapisteellä olleiden asiantuntijoiden kanssa. Ryhmää johtavat vastuuhenkilöt, jotka myös osallistuvat tehtäviin ja auttavat osaamisensa mukaan. Pisteillä osallistujilla on joko käytössään omia tai lainattuja mobiililaitteita, tai jos pisteellä tarvitaan jotain muuta laitetta, niitä käytetään asiaan tutustumiseen.

Toimintapisteillä esitellään uusia innovaatioita ja niihin voi tutustua ja niiden käyttöä harjoitella asiantuntijoiden avustuksella. Tällöin osallistujilla on mahdollisuus kysyä yksityiskohtaisemmin opetettavasta asiasta ja saada laajemmin tietoa käsiteltävästä asiasta. Kiertäessään toimintapisteitä osallistujat luovat materiaalia, jota he voivat jakaa yhteisille kanaville. Tämä materiaali on nähtävillä tapahtuman päätösjuhlassa ja tapahtuman internetsivuilla.

Tapahtuman tarkoitus ei siis ole istua ja kuunnella luentoja tai puheita, vaan tapahtuman jälkeen osallistujat ovat saaneet konkreettisen kosketuksen tapahtumassa esillä olleisiin aiheisiin. Tällöin kynnys hyödyntää opittua on pienempi, kun osallistujat palaavat takaisin omiin työtehtäviinsä. Konkreettisesti tekemällä myös oppiminen tehostuu ja tapahtumasta saadaan enemmän irti. Kaksi päivää kestävä tapahtuman aikana osallistujat saavat paljon uutta tietoa, mutta he kuitenkin pystyvät omaksumaan enemmän kuin pelkästään kuuntelemalla.

4.3 Mobiilikesäkoulu 2014

Vuonna 2014 järjestetyssä Mobiilikesäkoulussa keitailla esiteltäviä asioita olivat pedagogiikka, teknologia, pelit, paikkatieto ja havainnointi, lisätty todellisuus, 3D ja luokkahuone (Mobiilikesäkoulu – Mobilesummer. Malli/Model). Pedagogiikan keitaalla sai tietoa muun muassa pedagogisten mallien ja prosessityökalujen linkittämisestä oppimiseen, tekijänoikeuksista ja somevälineiden hyödyntämisestä ohjauksessa. Teknologia-keitaalla tutustuttiin 3D-tulostukseen, erilaisiin robotteihin ja puettavaan teknologiaan, pelit-keitaalla taas esiteltiin erilaisia pelejä ja miten niitä tehdään. Geokätköily, ympäristön havainnointi ja mittausten teko sekä kasvien tunnistus mobiililaitteiden avulla kuuluivat paikkatieto- ja havaintokeitaan sisältöön. Täydennetyn todellisuuden keitaalla oli esittelyssä eri sovelluksia täydennetyn todellisuuden mahdollisuuksista. 3D-keidas sisälsi tietoa virtuaalimatkailusta ja -ympäristöistä ja virtuaalisesta ohjelmoinnista. Mobiilioppikirjan tuottaminen, mobiilikirjastoon tutustuminen ja yhteisölliseen tuottamiseen perehtyminen oppimisen näkökulmasta olivat osa luokkahuonekeitaan sisältöä. (Mobiilipolku – Mobiletrack 2014. Keitaat.)

Tapahtuman teemaksi oli valittu itämaisuus, joka näkyi tapahtumassa toteuttajien pukeutumisessa, tapahtuman aloitustilaisuuden koristeluissa ja muussa visualisoinnissa sekä toimintapisteiden nimeämisessä keitaiksi. Osallistujat siis kiersivät keitaalta toiselle itämaisten oppaidensa kanssa, jotka olivat Hämeen ammattikorkeakoulun henkilökuntaa ja opiskelijoita. Tapahtuma järjestettiin Mustialassa, jossa sijaitsee Hämeen ammattikorkeakoulun hevostalouden ja maaseutuelinkeinojen koulutukset sekä Hämeen ammatti-instituutti. Campusalueella toimii myös Mustialan matkailu, jonka kautta tapahtuman osallistujat majoittuivat tapahtuman aikana. Mustialassa on järjestetty maaseutualan koulutusta 1840-luvulta lähtien ja alueen puisto ja osa rakennuksista on lähes yhtä vanhoja. Ne luovat hienon ja ainutlaatuisen ympäristön tapahtuman järjestämiselle. (Mustiala – maaseutua ja matkailua.) Mobiilikesäkoulu 2014 osallistujista suuri osa oli opettajia, mutta tapahtumaan osallistui myös yritysten työntekijöitä ja muita alasta kiinnostuneita.

Tapahtuma alkoi keskiviikkona 21.5.2014 osallistujien ilmoittautumisella ja kesäkoulun avajaisilla. Tapahtuman virallinen osuus päättyi seuraavana päivänä. Tapahtuman aikana osallistujat kulkivat ryhmänsä mukana ja tekivät keitailla erilaisia tehtäviä mobiililaitteiden avulla. Kullekin keitaalle oli varattu aikaa 1,5 tuntia. Ensimmäisenä päi-

vänä ryhmät kiersivät kolme keidasta. Illalla osallistujille järjestettiin vapaa-ehtoista ohjelmaa. He pääsivät tutustumaan Elämyspolulla Mustialassa oleviin opetusmaatilan tiloihin ja eläimiin. Tämän jälkeen osallistujat pääsivät saunomaan, ruokailemaan ja viettämään iltaa Mustialan ravintola Ison Piipun terassille. Isossa Piipussa järjestettiin vielä MobiiliJamit illan päätteeksi.

Seuraavana päivänä keitaiden kiertäminen jatkui aamiaisen ja avauksen jälkeen kello 9.00. Uusia osallistujia tuli vielä torstaina ja osa lähti pois ensimmäisen päivän jälkeen. Torstaina keitaita oli jäljellä neljä. Sää suosi tapahtumaa molempina päivinä. Tapahtuman lopetus oli torstaina kello 16.00, jolloin kaikki osallistujat kerääntyivät yhteen käymään läpi tapahtumassa tuotettuja materiaaleja ja osallistujia kiitettiin tapahtumaan osallistumisesta.

4.4 Tehtäväni tapahtuman aikana

Osallistuin itse tapahtuman järjestelyihin kaksi päivää aikaisemmin, jolloin kävin myös läpi tapahtuman aikana toteutetun haastattelun tapahtumassa olleen ohjaajani kanssa. Tutustuin myös muihin tapahtuman järjestäjiin ja tapahtumapaikkaan. Aloitustilaisuus järjestettiin Vanhalla Opistolla, jota järjesteltiin ja koristeltiin ennen tapahtumaa. Toimintapisteiden rakentaminen tehtiin pari päivää ennen tapahtuman alkua. Katosten ja pöytien kuljetus ja paikoilleen vienti kuuluivat siihen. Kaiken toimivuuden tarkistaminen ja viimeistely sisältyivät tehtäviin ennen tapahtuman alkua.

Itse tapahtumassa tehtäviini kuului mahdollinen avustaminen ongelmatilanteissa, mutta tärkein tehtäväni oli kulkea yhden ryhmän mukana ja kuvata ryhmän toimintaa tablet-tietokoneeseen asennetulla AchSo-ohjelmalla. Tarkoituksena oli paitsi kuvata materiaalia tulevien Mobiilikesäkoulujen mainokseen, myös testata uutta ohjelmaa ja tehdä sen toimivuudesta havaintoja.

Opinnäytetyöhöni kuuluu tapahtumassa tekemä haastattelu, jonka tuloksia käyn tarkemmin läpi seuraavassa luvussa (liite 1). Toteutin haastattelut tapahtuman ensimmäisen päivän iltana, jolloin osallistujille oli varattu iltaohjelmaa. Haastattelukyselyn tekeminen oli tärkein tehtäväni videointien lisäksi tapahtuman aikana. Kyselyn avulla pyrin selvittämään osallistujien mielipiteitä tapahtumasta ja mahdollisuudesta osallistua tapahtumaan jatkossa niin osallistujana kuin myös toteuttajana.

5 TUTKIMUSPROSESSI JA TUTKIMUSTULOKSET

Ennen kuin varsinaista tutkimusta päästään toteuttamaan, on tutkijan mietittävä monia teoreettisia ja käytännön ongelmia. Tutkimuksen suunnittelussa on määriteltävä tutkimusongelma, valittava lähestymistapa ja tutkimusmenetelmä. (Hirsjärvi ym. 2009, 123–124.) Tutkimuksen kohderyhmän, tutkittavien valinnan ja määrän sekä heidän taivoittamisensa ja suostumuksensa tutkimukseen, tutkimukseen kuluvan ajan, aineiston keräämismetodien, kustannusten, järjestelyjen, materiaalien ja oman osaamisen kartoittaminen kuuluvat tutkijan ratkaistaviksi ennen tutkimuksen aloittamista. Tutkimus voidaan toteuttaa joko valmiita aineistoja käyttämällä tai keräämällä aineisto itse. (Hirsjärvi ym. 2009, 177–178.) Tutkijan tekemät päätökset vaikuttavat siihen, millainen tutkimuksen lopputuloksesta lopulta tulee (Hirsjärvi 2009, 123).

Kohderyhmänä tässä tutkimuksessa olivat tapahtuman osallistujat. Tutkittavia pyrittiin saamaan haastateltua mahdollisimman paljon, jotta tutkimustulos olisi mahdollisimman luotettava. Tutkimus toteutettiin pääosin tapahtuman ensimmäisen päivän iltana, joten tutkimukseen ei kulunut paljon aikaa. Aineisto päätettiin kerätä haastattelemalla kohderyhmää. Haastattelun kustannukset ja materiaalin käyttö oli hyvin vähäistä, koska tiedot kerättiin tablet-tietokoneelle ja haastattelijana toimi vain yksi henkilö. Haastattelijan aikaisempi kokemus haastattelun tekemisestä oli vähäistä. Aiheesta ei aikaisemmin ole tehty tutkimusta, joten aineisto saatiin vain keräämällä se kyseiseen tapaan osallistuneilta henkilöiltä haastattelun avulla.

5.1 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön tavoitteet määrittävät aineiston hankintaa (Hakala 2004, 114). Tutkimus voi olla joko laadullinen eli kvalitatiivinen tai määrällinen eli kvantitatiivinen. Laadullista tutkimusta käytetään, kun halutaan ymmärtää uutta ilmiötä eli hahmottaa ja määrittää sitä. Määrällisen tutkimuksen avulla ilmiötä mitataan. Tutkimusobjektien eli tutkittavien yksiköiden määrä vaihtelee eri tutkimusvaihtoehtojen välillä. Määrällisessä tutkimuksessa niitä on kymmeniä tai satoja, kun taas laadullisessa tutkimuksessa vain yksi tai muutama. Yleistyksen tekeminen on mahdollista vain määrällisen tutkimuksen tuloksista, koska yhden tutkimusobjektin tuloksista ei saa muodostettua yleistyksiä. (Kananen 2010, 36–39.) Laadullisen tutkimuksen antama tieto toimii kuitenkin määrällisen tutkimuksen pohjana ja perustana (Kananen 2010, 78).

Tietoa voidaan hankkia monilla erilaisilla menetelmillä. Tässä tutkimuksessa on käytetty tiedon hankintaan kyselyä, joka toteutettiin haastattelemalla osallistujia. Kyselyn tutkimuslomakkeella saadaan ilmiöstä tietoa erilaisten kysymysten avulla. Kysymysten suunnittelun jälkeen on tärkeää testata kysymysten toimivuus, koska tiedonkeruun jälkeen sitä ei voi enää tehdä. Kysymysten suunnittelu ja testaaminen etukäteen on erittäin tärkeää, koska virheet lomakkeessa tai vääränlainen otanta tekevät tutkimuksesta epäluotettavan. (Kananen 2010, 74–75.) Tämä on syytä tehdä myös silloin, kun käännetään valmiita mutta erikielisiä kysymyksiä toiselle kielelle. Kysymysten luotavuus ja ymmärrettävyys tulee tällöin tarkastaa. (Yli-Luoma 2001, 30.) Luotettavien tutkimustulosten saavuttamiseksi ei ole tarpeellista saada tietoja kaikilta kohderyhmän jäseniltä, vaan riittävän edustavalla otoksella tämä myös mahdollistuu. (Kananen 2010, 74–75.) Kohderyhmän jäsenet muodostavat perusjoukon, ja tästä ryhmästä tutkija valitsee pienemmän ryhmän, jonka tehtävä on edustaa koko tutkittavana olevaa ryhmää. Otannan tekemisessä on monia vaihtoehtoja, kuten yksinkertainen satunnaisotanta, systemaattinen otanta, ositettu otanta ja ryväsotanta. Otoksesta tehtyjen yleistyksien avulla tehdään koko perusjoukosta päätelmiä. (Hirsjärvi ym. 2009, 180.) Tavoitteena tutkimuksessa oli haastatella mahdollisimman montaa osallistujaa, jotta otos olisi edustava. Valitsin haastateltavat satunnaisesti, koska muunlaiseen otantaan ei ollut mahdollisuutta eikä tarvetta.

5.2 Tutkimuslomakkeen laatiminen

Kysymyksiä laadittaessa voidaan tehdä avoimia tai strukturoituja kysymyksiä. Avointen kysymysten antavat tarkkaa tietoa, mutta vastauksien määrä voi olla suuri, jolloin vastaukset hajoavat. Luokittelemalla avoimien kysymysten avulla saadut vastaukset tiedon tarkkuus heikkenee. (Kananen 2010, 84.) Avointen kysymysten etu on vastaajien mahdollisuus omin sanoin ilmaista itseään, kun taas monivalintakysymyksillä vastausten vertailu on mielekkäämpää (Hirsjärvi ym. 2009, 201). Kyselylomakkeen suunnittelu on aikaa vievää ja työlästä, joten teoreettisen viitekehyksen ja mittausmallin huolellinen ennakolta luonnostelu on tärkeää sen auttaessa lomakkeen luomisessa. Kysymyksiä mietittäessä voi hyödyntää aikaisemmissa tutkimuksissa käytettyjä kysymyksiä. Ne toimivat usein hyvin, koska niitä on jo testattu käytännössä. (Yli-Luoma 2001, 29–30.) Lomakkeen suunnittelussa virheiltä vältytään tuntemalla kohderyhmä (Vilkkä ym. 2003, 62).

Kyselylomakkeen tulee rakentua loogiseen järjestykseen. Yleiset kysymykset aloittavat lomakkeen ja yksityiskohtaisemmat ja vaikeimmat kysymykset päättävät sen. Tällä tavoin helpotetaan vastaamista esitettyihin kysymyksiin. Yksinkertaiset ja helposti ymmärrettävät kysymystekstit vähentävät virheiden mahdollisuutta ja estävät vastaajia keskeyttämästä vastaamista. Kysymysten oikeinymmärtäminen, kysymysten edellyttämän tiedon olemassaolo ja vastaajan halukkuus kysymyksiin liittyvän tiedon antamiseen vaikuttavat kysymysten toimivuuteen ja hyvyyteen tietoa kerätessä. Tutkimuksen luotettavuuden ja laadun takaamiseksi näiden seikkojen tulee toteutua jokaisen kysymyksen kohdalla. (Kananen 2010, 92–94.) Mahdollisimman lyhyt, yksinkertainen ja suoraviivainen kyselylomake antaa parhaimman tutkimustuloksen (Kyselyyn perustuvan tutkimuksen suorittaminen). Tutkimuksen onnistuminen tehostuu, kun lomake laaditaan ja kysymykset suunnitellaan tarkasti (Hirsjärvi ym. 2009, 198).

Suunnittelimme kysymykset tähän tutkimukseen yhdessä opinnäytetyöni toimeksiantajan kanssa. Olin hahmotellut kysymyksiä jo etukäteen saamieni tietojen ja aiheiden perusteella, mutta lopullisen version kyselylomakkeesta teimme suunnittelutapaamissamme. Kävimme myös läpi kysymysten toimivuutta testaamalla lomaketta. Kysymyksistä osa oli avoimia ja osaan laitoimme muutamia vastausvaihtoehtoja. Ensimmäiset kysymykset olivat helppoja vastata, koska niissä kysyttiin yksinkertaisia asioita ja taustatietoja. Loppuun laitoimme kysymyksiä, joiden vastaamiseen kului hieman enemmän aikaa ja joiden vastaukset olivat laajempia ja monimutkaisempia. Kysymyksillä pyrittiin saamaan selville tietoja, joilla Mobiilikesäkoulu-konseptia voitaisiin tulevaisuudessa kehittää.

5.3 Tutkimuksen toteutus

Toteutin tutkimuksen haastattelemalla Mobiilikesäkoulun osallistujia. Päädyimme valitsemaan haastattelukyselyn aineistonkeruu menetelmäksi, koska minun oli mahdollista tehdä se tapahtuman aikana. Haastattelemalla osallistujia oli myös mahdollista saada tarkempaa tietoa kuin käyttämällä itse täytettävää kyselylomaketta. Kysymykset oli tallennettu tablet-laitteelle, johon kirjasin jokaisen vastaajan vastaukset. Kyselylomake tehtiin Google Sheets-palvelun avulla, jolloin vastaukset tallentuivat automaattisesti sähköpostiini, josta niiden käsittely ja analysointi myöhemmin oli helppoa. Analysoin vastaukset ja kirjoitin raportin toimeksiantajalle tapahtuman jälkeen.

Haastattelin osallistujia ensimmäisen päivän virallisen osuuden jälkeen, jolloin osallistujille oli järjestetty vapaaehtoista ohjelmaa, ja seuraavana päivänä tapahtuman väliaikoina. Suurin osa valitsemistani osallistujista suostui haastatteluun ja kertoi mielellään mielipiteitään tapahtumasta. Kyselyn suorittaminen oli hieman haastavaa, koska osallistujat kiertelivät molempina päivinä ympäri Mustialan kampuksen alueella ja tällöin keskustelu haastateltavien kanssa ja vastausten kirjaaminen tablet-tietokoneelle samanaikaisesti haastattelun aikana hidasti kyselyn tekemistä. Kysymyksiä esittäessäni jouduin välillä selittämään niitä tarkemmin haastateltaville, koska pelkästään esittämällä kysymys kysytyn tiedon saaminen ei aina onnistunut.

5.4 Tutkimustulokset

Tutkimuksella haettiin vastauksia osallistujien kokemuksista tapahtumasta. Haastateltavien mielestä parasta Mobiilikesäkoulu 2014 -tapahtumassa oli käytännönläheisyys, välitön tunnelma, ympäristö, uusien ideoiden saaminen, saman alan ihmiset, mahdollisuus keskustella asiantuntijoiden kanssa, uudet näkökulmat, vertaisoppiminen ja ajan-kohtaisuus. Useimmin esille tulleet seikat olivat käytännönläheisyys ja uudet näkökulmat. Moni odotti torstailta uutta tietoa ja koki, ettei ollut vielä ensimmäisen päivän aikana sitä saanut. Kehittymistä aikaisempiin vuosiin oli tapahtunut ja kiitosta saivat tapahtuman parempi organisointi ja rastit, joille oli varattu riittävästi aikaa.

Yleisesti osallistujat olivat tyytyväisiä tapahtumaan, kehityskohteita he näkivät teknisessä toteutuksessa: langaton verkko oli hidas, mikä vaikeutti työskentelyä, myös yleiset tunnukset saivat yhdeltä haastateltavalta kritiikkiä, hänen mielestään yhteisoppiminen pitäisi saada saavutettua muilla keinoilla. Osa haastateltavista toivoi, että tulevaisuudessa tietoa olisi enemmän myös muille kuin korkeakouluopettajille. Tietoa oli paljon saatavilla, joka koettiin samalla hyväksi ja huonoksi asiaksi. Mahdollisuus käyttää enemmän aikaa tietyillä keitoilla oman mielenkiinnon mukaan olisi ollut hyvä asia.

Yleisesti tärkeänä missä tahansa tapahtumassa pidettiin selkeää ja hyvää ohjelmaa, toimivaa tiedottamista, hinta-laatusuhdetta, tasokasta toteutusta, hyviä kouluttajia, viihtyvyyttä, ympäristöä, ammatillista kehittymistä ja verkostoitumista. Tärkeimmiksi näistä koettiin ohjelma, toimivat järjestelyt, positiivinen ilmapiiri, tapahtuman aiheen mielenkiintoisuus ja verkostoituminen.

Toimeksiantaja halusi myös tietää, mitä osallistujat olisivat valmiita maksamaan tapahtumaan osallistumisesta. Suurin osa haastatelluista oli opettajia ja tämän takia he eivät olleet itse maksaneet osallistumisestaan tapahtumaan vaan työnantaja oli maksanut osallistumismaksun. Yli puolet ilmoitti, ettei itse maksaisi tapahtumaan osallistumisesta mitään, mutta lähes kaikki voisivat kuvitella työnantajan maksavan tapahtumasta 190 euroa. Muutama ilmoitti sopivaksi osallistumishinnaksi 100–120 euroa ja yksi 200–500 euroa.

Osallistumismaksun lisäksi haluttiin selvittää, olisiko osallistujilla mahdollisesti jokin tuote tai palvelu, jota he voisivat esitellä tapahtumassa, ja mitä he olisivat valmiita siitä maksamaan. Noin puolella vastanneista on tuote, jota he voisivat esitellä Mobiilikesäkoulussa tulevana vuosina. Heistä kuitenkin kaikki yhtä lukuun ottamatta ilmoittivat, että eivät olisi valmiita maksamaan mitään esittelypisteestä. Yksi vastanneista voisi maksaa omasta esittelypisteestä 200 euroa. Tuotteet ja palvelut, joita haastateltavat voisivat tapahtumassa esitellä, liittyivät pedagogiikkaan ja sosiaaliseen mediaan. Kehitysehdotuksia tapahtumaan oli eniten kaikilla, jotka olivat vastanneet kyllä kysymykseen mahdollisesta esiteltävästä tuotteesta tai palvelusta.

Suurin osa haastateltavista oli kuullut tapahtumasta työkaverilta, muutama netistä ja yksi markkinointitapahtumassa. Haastateltavista kaikki yhtä lukuun ottamatta olivat tapahtumassa osallistujina ja yksi oli mukana toteuttajana. 78 % osallistujista oli työntekijöitä, 17 % yrittäjiä ja 6 % jatko-opiskelijoita. Haastateltavia oli yhteensä 18 henkilöä.

5.5 Tutkimuksen johtopäätökset

Mobiilikesäkoulu 2014-tapahtuman saama palaute oli suurelta osin erittäin positiivista. Tapahtuman onnistumiseen vaikutti varmasti aikaisempi kokemus tämän tyyllisen tapahtuman järjestämisestä ja järjestäjien ammattitaito. Edellisillä kerroilla on jo saatu tietoa tapahtumassa ilmenneistä epäkohdista ja vuoden 2014 tapahtumassa näihin oli osattu jo varautua ja korjata aikaisemmat virheet.

Tapahtuman aiheet olivat ajankohtaisia ja tästä syystä mielenkiintoisia. Tapahtuman toteutustapa mahdollistaa oppimisen uudella, tehokkaalla ja toimivalla tavalla. Näiden syiden takia käytännönläheisyys todennäköisesti nousi useilla vastaajilla Mobiilikesäkoulu 2014-tapahtuman tärkeäksi ja hyväksi ominaisuudeksi. Yleisesti hyvässä tapah-

tumassa tärkeiksi koetut asiat vastasivat Mobiilikesäkoulu 2014-tapahtumassa hyviksi koettuja asioita. Tämä kertoo siitä, että Mobiilikesäkoulu 2014-tapahtuman toteutus onnistui erinomaisesti.

Vastaukset osallistujien valmiudesta maksaa tapahtumaan osallistumisesta olivat yllättäviä. Tuloksiin tosin vaikutti opettajien suuri määrä haastateltavien joukossa. Koska työnantaja oli maksanut heidän osallistumisensa, ei heillä tästä syystä ollut todennäköisesti halua itse maksaa mitään tapahtumasta. Suuremmalla otoksella tulokset olisivat varmasti olleet toisenlaiset. Muut vastaajat ilmoittivat sopivaksi hinnaksi korkeita summia, joten voidaan olettaa, että myös muut tapahtumaan osallistuneet henkilöt, jotka eivät ole opettajia olisivat valmiita maksamaan samansuuruisia summia.

Kysymys esiteltävistä tuotteista tai palveluista antoi myös varsin yllättävän tuloksen. Suuresta tuotteiden ja palvelujen määrästä huolimatta valtaosa vastaajista ei maksaisi mitään pääsystä esittelemään omaa tuotettaan tai palveluaan. Tähän voi olla useampia syitä. Vastaajat eivät ehkä osanneet määritellä tapahtumassa mahdollisesti esiteltävän tuotteen tai palvelun tuomia hyötyjä. Taloudellisen hyödyn tavoittelemisen ei välttämättä ollut kaikille vastaajille oleellista tai edes tavoiteltavaa ja tästä syystä esittelystä ei pystyittäisi maksamaan. Vaikka tavoitteena olisi tuotteen tai palvelun markkinointi, ei esimerkiksi pk-yrityksillä ja yksityisyrittäjillä välttämättä ole taloudellisesti mahdollista sijoittaa markkinointiin tapahtumassa. Tämä on valitettavaa, koska tuotteet ja palvelut soveltuisivat hyvin esiteltäviksi tulevissa Mobiilikesäkouluissa.

Epäkohtien ilmeneminen kertoo jatkuvan tapahtuman laadun seurannan välttämättömyydestä. Jokaisessa tapahtumassa nousee esille korjaamista ja muuttamista vaativia asioita, vaikka tapahtuman suunnitteluun olisi panostettu ja asiat olisi läpikäyty ja tarkastettu moneen kertaan. Tiettyihin asioihin ei myöskään voi ennalta vaikuttaa, vaan ne täytyy korjata vasta niiden ilmestyttyä. Tällaisia ovat esimerkiksi ongelmat tietoteknisissä ratkaisuissa.

Tuloksista kävi ilmi, että tapahtuman toteutuksen ja ohjelman suunnittelussa tulee ottaa huomioon kohderyhmän rakenne ja vaatimukset eli räätälöidä ne kohderyhmälle sopivaksi. Kohderyhmä oli laaja, joten tämä aiheuttaa haasteita tapahtuman suunnittelussa. Eri taustan omaavat osallistujat haluavat erilaista tietoa, jota he voivat hyödyntää omassa elämässään niin työssä kuin vapaa-ajallakin. Tätä on kuitenkin melko mahdotonta toteuttaa, joten onkin tärkeää pohtia, tulisiko tapahtumaa kehittää jatkossa

niin, että se olisi suunnattu tarkemmin rajatulle kohderyhmälle. Nykyisen laajan sisälön kanssa pystytään miellyttämään laajempaa kohderyhmää, mutta samalla tapahtuma kärsii kun sisältö on liian hajanaista.

Tutkimuksen luotettavuus ja pätevyys tulisi aina arvioida (Hirsjärvi 2009, 231–232). Työn laadun varmistaminen ja tulosten luotettavuus pystytään luotettavuusarvioinnin avulla varmentamaan (Kananen 2010, 128). Luotettavuus eli reliabiliteetti kertoo mitaustulosten pysyvyydestä. Tutkimustulokset pysyvät samoina, vaikka tutkimus toistettaisiin. Pätevyys eli validiteetti taas tarkoittaa oikeiden asioiden tutkimista. (Hirsjärvi 2009, 231–232.) Suunnitteluvaiheessa tulee jo kiinnittää huomiota luotettavuuskysymyksiin, jotta laadukas ja luotettava lopputulos saavutettaisiin työprosessissa käytettyjen menetelmien avulla. Tutkimuksen suorittamisen jälkeen ei ole mahdollista enää parantaa luotettavuutta vaan on ainoastaan mahdollista pohtia syitä tutkimuksen epäonnistumiselle ja tutkimuksen epäluotettavuutta. (Kananen 2010, 128.)

Tutkimuksen tulokset eivät ole luotettavia, koska en saanut riittävän paljon vastauksia koko osallistujamäärään nähden. Muutamien kysymysten muoto oli epäselvä, joten kaikki osallistujat eivät antaneet sellaista vastausta, jota kysymyksellä haettiin. Kaikilla kysymyksillä ei saatu selville tietoja, joita haluttiin selvittää. Suurimpana ongelmana tutkimuksen luotettavuudelle näen kuitenkin liian alhaisen vastausprosentin. Tutkimustuloksiin vaikutti kohderyhmän tausta. Osa osallistujista oli opettajia ja osa yritysten työntekijöitä, joten heidän antamansa vastaukset poikkesivat toisistaan. Lomakkeen suunnittelussa olisi ollut hyvä, jos kohderyhmän tausta olisi ollut tarkemmin tiedossa, koska tällöin kysymykset olisi ollut helpompi kohdentaa ja muotoilla kohderyhmälle sopivammiksi. Koska kaikkia tapahtumaan osallistuneita ei haastateltu ja otos jäi toivottua pienemmäksi, tutkimustuloksista saa vain suuntaa antavia tietoja.

Jos vastaavanlaisia tutkimuksia halutaan jatkossa toteuttaa, kannattaa pohtia, miten tutkimus halutaan toteuttaa. Kysely esimerkiksi sähköpostilla olisi voinut toimia paremmin, jolloin vastausprosentista olisi tullut korkeampi. Kyselyn avulla olisi myös voitu saada rehellisempiä vastauksia, koska kaikki osallistujat eivät välttämättä kerro haastattelutilanteessa todellista kantaansa kysyttäviin asioihin. Haastattelun tekeminen tapahtumassa kuului kuitenkin tehtäviini, joten toteuttamalla aineiston keruun kyselyllä minulta olisi jäänyt yksi merkittävä työtehtävä pois tapahtuman aikana. Kysymysten suunnitteluun olisi pitänyt käyttää huomattavasti enemmän aikaa, koska se vaikutti

osaltaan myös tutkimuksen lopputulokseen. Haastattelun huonona puolena näen myös, että osallistujilla ei ollut mahdollisuutta miettiä vastauksiaan yhtä paljon kuin itsenäisesti kyselylomakkeen täyttävillä. Tarkempaa ja hyödyllisempää tietoa olisi todennäköisesti saatu, jos haastateltavilla olisi ollut enemmän aikaa kysymysten pohtimiseen.

6 PÄÄTELMÄT JA OPINNÄYTETYÖN ARVIOINTI

Tutkimuksen toteutuksen koin haastavaksi, koska tablet-tietokoneelle vastausten tallentaminen oli vaikeaa haastattelun aikana. Tietojen kirjaaminen laitteelle oli erittäin hidasta ja tällöin myös haastattelujen kesto piteni. Se taas vaikutti otoskokoon, kun aikaa ei ollut riittävän usean osallistujan haastatteluun. Vaikka aikaa eri osallistujien haastattelemiseen oli yhteensä melko paljon, yksittäisten henkilöiden haastattelu vei huomattavasti enemmän aikaa kuin olin kuvitellut. Suurin osa haastateltavista vastasi kysymyksiin hyvin laajasti, jolloin aikaa kului odotettua enemmän. Osa haastateltavista ei myöskään täysin ymmärtänyt kysymyksiä oikein, joten kysymysten tarkempi selittäminen oli välillä välttämätöntä. Kysymysten huolellisempi suunnittelu olisikin auttanut tutkimuksen onnistumisessa merkittävästi.

Haastattelukyselyn toteuttaminen tapahtuman virallisen osuuden aikana ei olisi ollut mahdollista sen häiritessä liikaa osallistujia, joten haastattelun toteuttamisaika oli näin ollen hyvä. Toisaalta osallistujien haastattelemisen vasta illalla ja seuraavan päivän väliajoilla oli kuitenkin tutkimuksen kannalta huono vaihtoehto, koska osallistujien tavoittaminen ja ajan löytäminen koko haastattelulomakkeen läpikäymiseen oli vaikeampaa. Tutkimuksen kannalta oli myös huonoa, että kysely tehtiin tapahtuman aikana eikä vasta sen jälkeen, koska haastateltavilla ei ollut vielä tässä vaiheessa kokonaiskuvaa tapahtumasta. Kyselyllä selvitettäviä asioita olisi tästä syystä ollut parempi kysyä vasta tapahtuman loputtua.

Opinnäytetyöstä saatujen tietojen avulla tulevia Mobiilikesäkouluja voidaan kehittää, vaikka tutkimuksen tulokset eivät ole täysin luotettavia. Esille tulleiden epäkohtien korjaaminen tapahtumassa ja mahdollinen kohderyhmän uudelleen kartoitus voivat olla tärkeitä huomioita tutkimuksen tuloksista tapahtuman suunnittelijoille. Mobiilikesäkoulun suosio kertoo tällaisen tapahtuman tarpeellisuudesta. Tapahtuma elää kuitenkin ajassa mukana, joten jatkuva kehittyminen on välttämätöntä menestyksen takaamiseksi.

Opinnäytetyötä kirjoittaessani opin aikatauluttamisen tärkeyden ja omien tavoitteiden määrittelemisen tarpeellisuuden. Haastattelun tekeminen oli minulle uusi kokemus, ja vaikka sen toteutus oli haastavaa, opin siitä paljon ja sain arvokasta kokemusta niin haastattelun käytännön toteutuksesta kuin myös tutkimuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja tulosten analysoinnista ja raportoinnista. Työskentely tapahtumien järjestämisen parissa tulevaisuudessa on tämän kokemuksen jälkeen mahdollista.

LÄHTEET

Ammattipeda. Mobiilioppiminen. Saatavissa:

<http://www10.edu.fi/ammattipeda/?sivu=mobiilioppiminen> [viitattu 9.3.2015].

Ammattipeda. Mobiilioppimisen määritelmä. Saatavissa:

<http://www10.edu.fi/ammattipeda/?sivu=maaritelma> [viitattu 27.3.2015].

Ampuja, S. & Rätty, S. 2013. Diginatiivit ja vaatimukset 2000-luvun opettajalle. Saatavissa: <http://www.sis.uta.fi/~sr94303/Diginatiivit%20ja%20vaatimukset%202000-luvun%20opettajalle.htm> [viitattu 25.3.2015].

Bowdin, G., Allen, J., O'Toole, W., Harris, R. & McDonnell, I. 2011. Events Management. Oxford: Butterworth-Heinemann.

Dillenbourg, P. 1999. What do you mean by collaborative learning?. Saatavissa:

<https://halshs.archives-ouvertes.fr/file/index/docid/190240/filename/Dillenbourg-Pierre-1999.pdf> [viitattu 25.3.2015].

Hakala, J. T. 2004. Opinnäyteopas ammattikorkeakouluille. Helsinki: Gaudeamus.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Hoyle, L H. 2002. Event marketing: how to successfully promote events, festivals, conventions and expositions. New York:Wiley.

Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumajärjestäjille. Helsinki: Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Juola, I. 2011. Mobiilisovellusten kehittäminen. Saatavissa:

http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/27039/juola_ilkka.pdf?sequence=1 [viitattu 9.1.2015].

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. 1. painos. Helsinki: WSOY.

Kettunen, S. 2009. Onnistu projektissa. 2., uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro.

Kupiainen, R. 2013. Diginatiivit ja käyttäjälähtöinen kulttuuri. 16.4.2013. Saatavissa: <http://widerscreen.fi/numerot/2013-1/diginatiivit/> [viitattu 25.3.2015].

Kyselyyn perustuvan tutkimuksen suorittaminen. Virtuaali ammattikorkeakoulu. Saatavissa:

<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289345955/1194290010211.html> [viitattu 8.2.2015].

Lankinen, A. 2013. Mobiilisovellusten käyttö kieltenopiskelussa Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa. Case: Ranskan alkeiskurssi 1. Saatavissa:

http://theseus.fi/bitstream/handle/10024/57184/Anni_Lankinen.pdf?sequence=1 [viitattu 5.12.2014].

Lehtiniitty, M. 2013. Jollei sinulla ole älypuhelinta, kuulut Suomessa nyt vähemmistöön. 10.5.2013. Saatavissa: <http://mobiili.fi/2013/05/10/jollei-sinulla-ole-alypuhelinta-kuulut-suomessa-nyt-vahemmistoon/> [viitattu 7.12.2014].

Mobiilikesäkoulu – Mobilesummer. Etusivu. Saatavissa:

<http://www.mobiilikesakoulu.com/home> [viitattu 1.11.2014].

Mobiilikesäkoulu – Mobilesummer. Malli/Model. Saatavissa:

<http://www.mobiilikesakoulu.com/naein-toimitaan> [viitattu 1.11.2014].

Mobiililaitteita. Mobiililaitte osana monimuoto-opetusta. Saatavissa:

<http://people.uta.fi/~as63593/graksa/mobiililaitteita.htm> [viitattu 4.1.2015].

Mobiilioppimisen kehittämishanke. Mobiilisti-hanke. Saatavissa:

<http://www.edupoli.fi/Etusivu/Edupoli/Projektit-ja-hankkeet/Mobiilisti/> [viitattu 23.1.2015].

Mobiilipolku – Mobiletrack 2014. Keitaat. Saatavissa:

<https://sites.google.com/a/hamk.fi/mobiilipolku2014/retkipisteet> [viitattu 24.1.2015].

Mobiilisti. Tavoitteet. Saatavissa: <http://www.mobiilisti.com/tavoitteet-ja-tuotokset>

[viitattu 24.1.2015].

Mobiilisti. 2014. Tiedote: Mobiilioppimisen verkoston jatko ja Mobiilikesäkoulu

2015. 24.10.2014. Saatavissa: <http://mobiilisti.blogspot.fi/2014/10/mobiilioppimisen-verkoston-jatko-ja.html> [viitattu 24.1.2015].

Muhonen, R. M. & Heikkinen, L. 2003. Kohtaamisia kasvokkain: Tapahtumamarkkinoinnin voima. Helsinki: Talentum.

Mustiala – maaseutua ja matkailua. Saatavissa: <http://www.hamk.fi/tietoa-hamkista/kampukset-ja-kartat/Sivut/mustiala.aspx>

[viitattu 26.1.2015].

Aivelo, T. 2014. Onko diginatiiveja olemassa? 10.2.2014. Saatavissa:

http://www.tiede.fi/artikkeli/blogit/kaiken_takana_on_loinen/onko_diginatiiveja_olemassa [viitattu 25.3.2015].

Ristola, T. 2014. Markkinakatsaus Q1/2014 – Mobiilikäyttöjärjestelmät. 27.3.2014.

Saatavissa: <https://ristola.wordpress.com/2014/03/27/markkinakatsaus-q12014-mobiilikayttojarjestelmat/> [viitattu 12.1.2015].

Salmia, J., Michelson, A., Nuuttila, J., Siivola, L. & Venho, P. 2013. Mobiiliopas 2, Mobiililla – luonnollisesti! Saatavissa:

<http://vilkas02.vilkas.fi/epages/vilkas02.sf/?ObjectPath=/Shops/20110331-11092-32281-1/Products/Mobiiliopas2> [viitattu 4.11.2014].

Salmia, J., Michelson, A., Nuuttila, J., Siivola, L. & Venho, P. 2014. Mobiililla – luonnollisesti! (2014). Saatavissa:

<https://sites.google.com/site/mobiilillaluonnollisesti/> [viitattu 13.1.2015].

Shone, A. & Parry, B. 2004. Successful event management. A practical handbook. 2nd edition. Lontoo: Thomson.

Vahtila, O. 2015. Sähköposti 7.4.2015.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus. Opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Tietosanoma.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus: 3., uudistettu painos. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Venho, P. 2013. Mobiilisti. Mobiililaitteiden käyttö oppimisen välineenä ei ole tietotekniikkaa vaan pedagogiikkaa. 5.3.2013. Saatavissa:

<http://mobiilisti.blogspot.fi/2013/03/mobiililaitteiden-kaytto-oppimisen.html> [viitattu 3.3.2015].

Vilkka, H., Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Yli-Luoma, P. V. J. 2001. Ohjeita opinnäytetyön tekemiseen. Sipoo: IMDL Oy Ltd.

KYSELYTUTKIMUS: MOBIILIKESÄKOULU 2014

1. Mistä olet kuullut Mobiilikesäkoulusta?
2. Olen   1) Osallistuja 2) Toteuttaja
3. Olen   1) Työntekijä 2) Yrittäjä 3) Jatko-opiskelija 4) Muu
4. Mikä on mielestäsi parasta tässä tapahtumassa?
5. Mitkä ovat hyvän tapahtuman keskeiset asiat?
6. Kuinka paljon olisit valmis maksamaan koulutustapahtumaan osallistumisesta/2 päivää? (ohjelmaan osallistumisesta, ei sisällä majoitusta)
7. Onko sinulla jokin tuote tai palvelu, jota voisit esitellä Mobiilikesäkoulussa?
8. Mikä tuote tai palvelu on kyseessä?
9. Kuinka paljon voisit maksaa omasta ständistä, toteuttajana osallistumisesta? (esityspisteestä, ei sisällä majoitusta), ilman alv.
10. Mitä muuta haluat vielä sanoa?